Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ◆ № 160 (8650). ● 22 август, 1985 йил ●ПАЙШАНБА ● Баҳоси 3 тийин.

ЎРТОҚ М. С. ГОРБАЧЕВ МОСКВАГА КЕЛДИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ М. С. Горбачев дам олиб бўлгач, 20 август куни Москвага қайтиб келди.

(ТАСС).

МАМЛАКАТ ПАХТАКОРЛАРИГА ЯХШИ, ПУХТА МАШИНАЛАР ЕТКАЗИБ БЕРАМИЗ

СССР 50 ЙИЛЛИГИ НОМИДАГИ «ТОШКЕНТ ТРАКТОР ЗАВОДИ» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ ЎН ИККИНЧИ БЕШ ЙИЛЛИКДА ФАН-ТЕХНИКА ТАРАҚҚИЁТИНИ ЖАДАЛЛАШТИРИШ, ИШЛАБ ЧИҚАРИШ САМАРАДОРЛИГИНИ ОШИРИШ ҲАМДА ТАЙЁРЛАБ ЧИҚАРИЛАЁТГАН ТЕХНИКА СИФАТИНИ ОШИРИШ ЮЗАСИДАН

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

СССР 50 йиллиги номидаги «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети 1985 йил апрель Пленуми қарорларини, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш масалаларига бағишлаб КПСС Марказий Комитетида ўтказилган кенгаш материалларини зўр кўтаринкилик билан кутиб олдилар. Тракторсозлар партия қарорларига амалий иш билан жавоб бериб, ишлаб чиқариш ҳажми бўйича ўн биринчи беш йиллик топшириқларини муддатидан олдин, 1985 йил 10 декабрда бажариб, таннархни камайтиришдан планга қўшимча равишда 1,4 миллион сўм тежамга эришиш ва 4,7 миллион сўм фойда олиш мажбуриятини қабул қилдилар.

Бирлашма коллективи ўн иккинчи беш йилликнинг контрол рақамларини муҳокама қилди ва енгил автомобиллар ишлаб чиқарувчи Волга бирлашмаси, Минск мотор заводи ҳамда мамлакатнинг бошқа илғор корхоналари ташаббусларини қўллаб-қувватлаб, ўз зиммасига қуйидаги мажбуриятларни олади.

Резервлардан тўлароқ фойдаланиш, интенсивлаш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш ҳисобига 1986—1990 йилларда ишлаб чиқариш ҳажми контрол рақамларда белгиланганига қўшимча равишда 5,2 процент ўсиши таъминланади. Планга қўшимча равишда 440 та трактор, 250 та прицеп ва 320 минг сўмлик эҳтиёт қисмлар ишлаб чиқарилади. Халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш ўн биринчи беш йилликдагига нисбатан 2,2 баравар кўпайтирилади. Маҳсулот ишлаб чиқаришнинг ўсиши меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига таъминланади, бунда мавжуд ишлаб чиқаришдан 1300 киши янги ишга туширилаётган объектларда ишлашга ўтказилади.

Ресурсларни тежайдиган чиқитсиз технология кенг жорий этилади, беш йил ичида ҳаражатлар нормаси камайтирилиб, 17 миллион киловатт-соат электр энергия, 23 минг гигакалория иссиқлик энергияси, 4 минг тонна шартли ёқилғи, 16 минг тонна қора металлар прокати тежаб қолинади.

Фан ва техника ютуқларидан, илғор технологиядан фойдаланиш асосида ишлаб чиқариладиган буюмларнинг техникавий даражаси ва сифати тубдан яхшиланади. Янги қувватлар барпо қилиниб, юз от кучига эга бўлган тракторларни ишлаб чиқариш ўзлаштирилади, беш йиллик давомида уларнинг мотор ресурслари 12 процент оширилади.

КПСС XXVII съезди очиладиган кунгача юз от кучига эга бўлган тракторларнинг дастлабки саноат туркуми ишлаб чиқарилади.

Ишлаб чиқаришнинг техника даражасини ошириш мақсадида ўн иккинчи беш йилликда 7,5 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмига эга бўлган ўз станоксозлиги барпо этилади. Беш йилликнинг охирига бориб, ностандарт ускуналар ва механизациялаш воситаларини лойиҳалаш ва тайёрлаш ҳажми йилига 6,4 миллион сўмликка, асбоб-ускуналар ва жиҳозлар тайёрлаш ҳажми эса йилига 6,5 миллион сўмга етказилади.

Маънавий ва табиий эскирган ускуналар алмаштирилиши таъминланади, 120 дона робот ва манипулятор, 25 та металлни ишлаш марказлари, 110 та рақамли программа билан бошқариладиган станок, 55 та механизациялаштирилган ва автоматлаштирилган комплекс, жами 300 дан ортиқ бирликдаги микропроцессор техникаси ишга туширилади. Қўл меҳнати салмоғи 20 процент камайтирилади. 32,5 минг квадрат метр уй-жой, 700 ўринли болалар муассасалари, 280 ўринли дам олиш зонаси, 680 ўринли пионерлар лагери, 300 ўринли янги медицина-санитария қисмининг биринчи навбати қурилиб, фойдаланишга топширилади, спорт комплекси тўла реконструкция қилинади.

СССР 50 йиллиги номидаги «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасининг меҳнаткашлари социалистик мажбуриятдаги рақамларни ўн иккинчи беш йиллик планига киритишни сўрайдилар ва улар ишлаб чиқариш самарадорлигини янада ошириш, халқ хўжалигида фан-техника тараққиётини жадаллаштириш учун бутун кучларини сарфлайдилар.

Социалистик мажбуриятлар меҳнат коллективи йиғилишида муҳокама этилиб, якдиллик билан қабул қилинган.

КПСС XXVII СЪЕЗДИ

ЗАРБДОР ЎНИНЧИ ЎН КУНЛИК

ҚЎШИМЧАСИ 1,5 МИЛЛИОН СЎМЛИК МАҲСУЛОТ

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси республикамиз пойтахтининг пешқадам корхоналаридан ҳисобланади. Унинг кўпминг кишилик интернационал коллективи КПСС XXVII съезди ва стахановчилик ҳаракатининг 50 йиллигини муносиб нишонлаш юзасидан бошланган умумхалқ социалистик мусобақасида фаол қатнашмоқда. Меҳнат беллашуви давомида ишлаб чиқариш жараёнларини такомиллаштириш, прогрессив технологияни жорий қилиш, илғор иш усулларини кенг ёйишга қаратилган кўплаб тадбирлар амалга оширилмоқда. Бу чеварлар меҳнатининг самарали бўлишига ёрдам бераяпти.

Бирлашма ишчи-хизматчилари якунловчи йилнинг ўтган ойларида катта меҳнат ютуқларини қўлга киритдилар. Пландагидан ташқари ишлаб чиқарилиб, буюртмачиларга етказиб берилган жами маҳсулот миқдори 1,5 миллион сўмликдан ҳам ошиб кетди.

◆

БИНОКОРЛАР ВАХТАДА

Республикамиз пойтахтидаги 3-қурилиш трестининг 26 бошқармасида КПСС XXVII съездини, стахановчилик ҳаракатининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа кун сайин авж олмоқда. Деярли барча коллективлар ва айрим бинокорлар юксак меҳнат марраларини кўзлаб ишламоқдалар. Зарбдор ўн кунликлар улар ишининг янада самарали бўлишига ёрдам бермоқда.

Бу ватанпарварлик ҳаракатида Ю. Ҳакимов бошчилигидаги комплекс коммунистик бригадаси коллективи доим пешқадамлар сафида бўлмоқда. Энг сўнгги ўн кунлик якуни бўйича эса барча бригадалар ўртасида энг яхши кўрсаткичга эришиб, ғолиблик вимпелини олишга муяссар бўлди.

Тошкент мотор заводининг 12 қаватли инженерлик-лаборатория корпусини барпо этишда қатнашаётган бригада аъзолари ишни жадал ва сифатли олиб бормоқдалар. Хўжалик ҳисоби усулини қўлланиш туфайли ҳар куни топшириқ 20—25 процент ошириб адо этиляпти. Бригада аъзолари йил бошидан бери пландагидан ташқари ўнларча минг сўмлик бунёдкорлик ишларини амалга оширдилар.

Коллектив эришаётган бундай ютуқларда тажрибали қурувчиларнинг салмоқли ҳиссаси бор. Дурадгор Михаил Бурцев, монтажчи Абдулла Машаллолар ҳар сменада топшириқни 150 процент ва ундан ҳам ошириб бажармоқдалар. Коллектив стахановчилик ҳаракатининг 50 йиллигигача ўн биринчи беш йиллик топшириғини бажариш ҳақидаги сўзининг уддасидан чиқмоқда. КПСС XXVII съездини эса 1986 йилнинг биринчи квартали топшириғини адо этиш билан нишонламоқчи.

М. ФЕЛЬДМАН,
бинокор-инженер.

«ҲОСИЛ—85»

ҲАМ ПАРВАРИШ, ҲАМ ТАРАДДУД

Бизнинг бригадамиз пахтакорлари ҳам 1985 йилда 92 гектар ернинг ҳар гектаридан 45 центнердан ҳосил олишга, давлатга пландаги 315 тонна ўрнига 414 тонна пахта сотишга аҳд қилишган. Баҳор ва ёз бўйи, айни кунларда ҳам бутун ҳаракатни далаларда мажбуриятни қоплайдиган даражада ҳосил етиштиришга қаратаяпмиз. Шуни қувонч билан айтишим мумкинки, меҳнат натижаларимиз қувончли бўлаяпти. Ўз вақтида ишлов берилган, суғорилган ғўзалар бўлиқ бўлиб етилаяпти. Уларнинг ҳар тупида 13 тагача кўсак санаш мумкин.

Айни кунларда ҳам қатор орасини юмшатиш, суғоришни алоҳида назорат қилаяпмиз. Чунки август ойида тўйиб сув ичган ғўзанинг ҳосили бўлиқ ва сифатли бўлади. Шу билан биргаликда пахта йиғим-теримига тайёргарликни қизғин бошлаб юборганмиз. Умуман бу йил колхозимизда етиштирилган ҳосилни ўз кучимиз билан йиғиб-териб олиш учун конкрет тадбирлар ишлаб чиқилди. Барча иш ана шу асосда олиб борилмоқда.

Бу борада область партия комитети, область ижроия комитетининг пахта йиғим-теримига ўз вақтида тайёргарлик кўриш юзасидан қабул қилган қарори биз учун дастурул амал бўлаяпти. Биринчи галда мавжуд пахта териш техникаларини мавсумга пухта созлашга асосий диққат-эътибор қаратилди. Шу кунгача 15 та пахта териш машинасининг ҳаммаси тайёрлик чизиғига келтирилган. Кўсак териш, кўсак чувиш машиналари, прицеплар ҳам мавсумга шай. Терим механизмларига даланинг ўзида хизмат кўрсатиш учун 1 та кўчма устахона ташкил этилди. Унга колхозимизнинг энг тажрибали ремонтчи-слесарлари бириктирилган.

Бу йил колхозимизда пахта йиғим-терими группа усулида олиб борилади. Шу мақсадда 3 та терим-транспорт отряди тузилди. Отрядлар тажрибали механизаторлар билан тўла таъминланган. Ҳозир улар яна бир бор терим техникаларини кўздан кечириб чиқмоқдалар.

«КПСС XXVII съезди шарафига 27 зарбдор ўн кунлик!» шиори остида бошланган социалистик мусобақага актив қўшилиб меҳнат қилаётган колхозимиз пахтакорлари бу йил 810 гектар ернинг ҳар гектаридан 40 центнердан ҳосил йиғиштириб олишни режалашган. Давлатга 3240 тонна юқори сифатли пахта сотилади. Бу ҳосилнинг 75 проценти машиналар ёрдамида териб олинади.

Ў. АКРОМОВ,
Чиноз районидаги Навоий номли колхоз бригада бошлиғи.

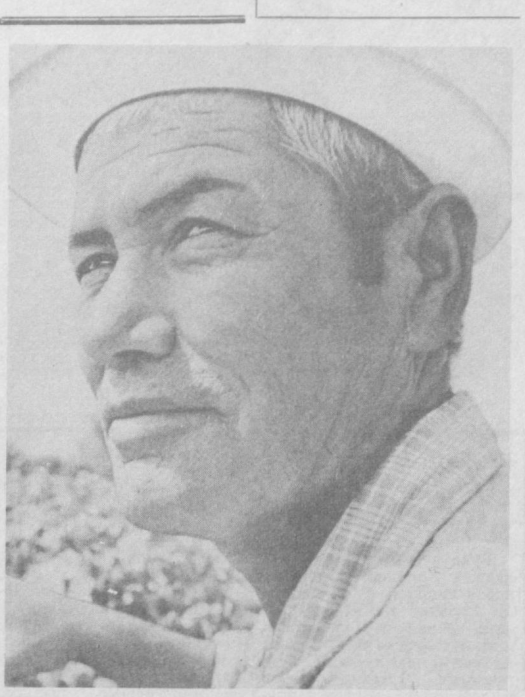

◆ **ҒАЛАБА районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Энвер Алиев бошлиқ бригадаси коллективи беш йилликнинг якунловчи йилида ҳосилдорликни 37 центнерга етказишга аҳд қилишган. Шу мақсадда 110 гектар майдондаги ғўзаларни область пахтакорлар Советининг тавсиялари асосида парвариш қилмоқдалар. Бунда моҳир сувчи Ҳайитбой Каримовнинг ҳиссаси катта бўлмоқда. У ғўзаларни ўз вақтида оби-ҳаётга қондиришда ҳамда сувдан тежаб-тергаб фойдаланишда ҳамкасбларига намуна кўрсатиб ишламоқда. Суратларда: [юқорида] тажрибали сувчи Ҳ. Каримов; [пастда] бригада пахтазорларида.**

А. АБАЛЯН фотолари.

ПАХТАКОРЛАРНИНГ ШУ КУНГИ ИШЛАРИ

Дефолиация, машина терими сифати ва ҳосилдорлик

ТЕРИМ МАВСУМИ бошланишидан аввал махсус комиссия механик — ҳайдовчилар ва далачилик бригадалари вакиллари иштирокида майдонларнинг турли участкаларида синов тариқасида машина теримини ўтказишади. Бу пайтда терим машиналарини фақат тажрибали механик-ҳайдовчилар бошқарадилар.

Синов терими пайтида пишиб етилган ҳосилнинг машина бункерига тушгани ҳамда ерга тўкилгани аниқ ҳисоблаб чиқилиб, шу машинада пахта теришнинг ўртача сифат нормаси белгиланади. Машина терими пайтида пишиб етилган ҳосилнинг 80 проценти машина бункерига тушиб, кўпи билан 4—5 проценти ерга тўкилса, бу механик-ҳайдовчининг иши яхши деб баҳоланади. Агар ҳосилнинг фақат 75 процентигина бункерга тушиб, кўпроқ қисми ерга тўкилса, механик-ҳайдовчининг иши қониқарсиз, деб баҳоланади. Шунингдек, пахтаси билан ерга тўкилган чаноқларнинг сони ҳам теримнинг сифатини белгилашда ҳисобга олинади. Масалан, терим сифати яхши бўлиши учун ерга тўкилган чаноқ эгатнинг икки-уч метрида биттадан ошмаслиги керак. Агар тўкилган чаноқлар сони кўпайиб кетса, аппаратнинг иш сифати ёмон деб баҳоланади.

Ғўза баргларини тўкиш карталарни машина теримига тайёрлашдаги муҳим тадбирлардан бири ҳисобланади. Агар тупларда барг кўпроқ тўкилмай қолиб кетса, тез-тез шпинделларни тозалаб туришга тўғри келади, аппарат пишган ҳосилнинг ҳаммасини териб ололмайди, пахтанинг бир қисми ерга тўкилади, машина теримининг унуми пасаяди.

Ғўзанинг кўк барглари терим аппарати шпинделларига урилавериб, қатлам ҳосил қилади. Унинг тишлари ҳам ғўза барглари ва тупларига урилавериб, ёпишқоқ кўк қатлам билан қопланади. Агар ана шу қатламлар ўз вақтида тозалаб турилмаса, вақт ўтиши муносабати билан чанг ва пахта билан қалинлашиб, қотиб қолади. Натижада шпиндель тишлари тўлиб қолади. Аппарат ҳосилни териб ололмай, тупида қолдириб кетади ёки ерга тўкиб юборади.

Пахтачилик учун машиналар бўйича давлат ихтисослашган конструкторлик бюроси шпинделларни узоқ муддат тозаламай, ишни давом эттириш натижасида машина теримининг сифати қуйидаги миқдорда пасайиб боришини аниқлади:

Ғўза баргининг тўкилиш проценти	Етилган ҳосилни териб олиш проценти: Бир соатдан сўнг	Икки соатдан сўнг	Уч соатдан сўнг
90	88,4	86,6	85,8
75	85,4	82,8	80,2
55	77,2	71,6	66,0

Ифлосланган шпинделлар шчетка билан тозаланади, кучли сув босими билан ювилади. Сув йўналтирилаётган пайтда барабанлар айланиб туради. Сўнгра эса шчетка билан тозаланади. Охирига кардолента маҳкамланган шчеткалар заводда тайёрланган бўлиб, улар билан бир барабандаги икки шпиндель тозаланади. Шчётка машина ҳаракати бўйлаб бурчак ҳосил қилган ҳолда барабанга босилади. Агар шчеткани барабанлар орасига тиқиб, ҳар икки томондаги барабанларнинг шпинделлари тозаланадиган бўлса, шчёткага маҳкамланган кардоленталар тез ейилиб кетади, барабанлар оралиғи тор бўлса, аппарат шчёткани ўраб кетади.

Барги кам тўкилган ва пахтаси нам бўлган майдонларга машина қўйилса, намлик юқори бўлганлиги учун пахта шпинделларга ўралиб қолади. Бундай пайтда кардолентали шчёткалардан фойдаланиб бўлмайди. Шунинг учун бундай ҳолларда машина тўхтатилади. Пичоқ ёки шу каби қиррали асбоб билан шпинделлар чанг ва ёпишган пахта толаларидан қириб тозаланади.

Демак, ёмғир ёғиб ўтгандан сўнг ёки шудринг қалин тушган бўлса, машинани пахтазорга олиб чиқмай, намлик кўтарилишини кутиб турган маъқул.

Маълумки, машинани ҳадеб тўхтатавериб, шпинделларни тозалаш, ювиш машинанинг кунлик иш унумини камайтириб юборади. Шу муносабат билан механик-ҳайдовчилар терим сифатининг пасаймаслиги ва иш унумининг юқори бўлиши учун шпинделларни тозалаш керак бўлган энг қулай пайтни тўғри белгилай олишлари керак.

Гектар ҳисобига ҳосилдорлик 20 центнердан 35 центнергача ва ундан ҳам юқори бўлган ҳамда майдоннинг машина теримига қай даражада тайёрланганлигига қараб давлат ихтисослашган конструкторлик бюроси ва «Ташсельмаш» заводининг тавсияларига асосланган ҳолда шпинделларни вақти-вақти билан ювиб туришнинг қуйидаги жадвалидан фойдаланиш мумкин:

Баргнинг тўкилиш проценти	Ҳар тупда тўкилмай қолган ўртача барг сони (дона)	Тозалаш муддатлари (гектар)
55	25—27	0,5—0,9
75	11—13	0,8—1,2
90	4— 6	1,1—1,4

Терим пайтида ўз-ўзини тозалаш имкониятига эга бўлган шпинделлардан фойдаланиш уларни тозалаш учун кетадиган вақтни қисқартириш ва машинани узоқ муддат тўхтатмай ишлатиб, ҳосилни ерга тўкмай териш имконини беради.

Газетанинг бугунги сонига хабар қиладилар

ФАХРИЙ ЁРЛИҚ МУБОРАК

ОҲАНГАРОН. «ВЛКСМ 50 йиллиги» совхоз-саноат комплекси меҳнаткашлари СССРнинг Озиқ-овқат программаси бажарилишига муносиб ҳисса қўшиш учун курашиб яхши натижаларга эришмоқдалар. Улар 1984—1985 йил қиш фаслида чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва харид қилишни кўпайтириш юзасидан ўтказилган Бутуниттифоқ социалистик мусобақасининг якунига кўра ғолиблар қаторидан ўрин олдилар. КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Фахрий ёрлиғи билан тақдирландилар.

Кеча совхозда ана шу юксак мукофотни топширишга бағишланган тантанали йиғилиш бўлиб ўтди. Фахрий ёрлиқни область ижроия комитетининг раиси А. Б. Саидхўжаев топширди. Сўзга чиққан нотиқлар партия ва ҳукуматимизнинг ғамхўрлигига жавобан янада фидокорлик билан меҳнат қилишга аҳд қилганликларини, қишловга намунали тайёргарлик кўриб, ютуқларни мустаҳкамлаш учун астойдил ҳаракат қилаётганликларини, чорва маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришда барча резерв, имкониятлардан оқилона фойдаланиш учун курашаётганликларини айтдилар.

ШАХСИЙ КАЛЕНДАРИДА 1993 ЙИЛ

БЕКОБОД ШАҲРИ. (Ўз мухбиримиздан). Раиса СИДОРОВА тикувчилик фабрикасининг илғор, тажрибали бичувчиларидан бири ҳисобланади. У ўн саккизлар ташаббусига биринчилардан бўлиб қўшилиб, вақтдан ўзиб ишлашда ҳамкасбларига ўрнак кўрсатаётир. Шаҳар Советининг депутати Р. Сидорова бир беш йилликда икки беш йиллик планни бажариш юзасидан қабул қилган социалистик мажбуриятини шараф билан бажарди. У ҳозир 1993 йил ҳисобига ишламоқда.

Илғор ишчи шу йилнинг етти ойлик планини ҳам анча ортиғи билан бажарди. Пландаги 28 минг ўрнига 35 минг дона костюм, 135 минг ўрнига 210 минг дона енг бичди.

ЯНГИ ЎҚУВ КОМПЛЕКСИ

Тошкент тўқимачилик комбинати ҳузуридаги 56-ҳунар-техника билим юрти дастлабки ўқувчиларни қабул қила бошлади. Бу ерда бўлажак тўқувчилар, ип йигирувчилар, мастер ёрдамчилари таълим оладилар. Янги ҳунар-техника билим юрти республикадаги энг йирик тўқимачилик корхонаси учун кадрлар тайёрлайдиган тўртинчи билим даргоҳидир.

Устахоналари бўлган корпус, 440 ўринли ётоқхона, ошхона, спорт майдончалари бўлажак ишчилар ихтиёрида бўлади.

МЕЛИОРАТОРЛАРГА ҚУЛ КЕЛДИ

Ўрта Осиё ирригация илмий тадқиқот институти тажриба-экспериментал корхонасининг конструкторлари ясаган асбоб ёрдамида тик дренаж қудуқларидаги сув сарфини бир неча минут ичида аниқлаш мумкин. Бу асбоб кўчма ускуна бўлиб, бир қанча мелиорация қудуғига хизмат қилаётган машинистнинг зарур ўлчовларини ниҳоятда аниқ ўтказишига имкон беради. Янги асбоб одатдаги муқим қурилмаларга қараганда анча самаралидир.

Завод янги асбобга дастлабки буюртмаларни олди. Ўзбекистоннинг турли областларидан, шунингдек қўшни республикалардан буюртмалар келди.

(ЎзТАГ).

ЕМ-ХАШАК ТАЙЁРЛАШ—«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» НАЗОРАТИДА

СЕНАЖ БОСТИРИШ НЕГА КЕЧИКДИ?

Коммунистик района меҳнаткашлари бу йил чорва қишлови учун 37 минг тонна дағал хашак тайёрлашга аҳд қилишган. Аммо ем-хашак жамғариш қизғин тус олган кезларда иш ваъдага яраша ташкил этилмади. Бедазорлар қатъий агротехника талаблари асосида парваришланмади, ем-хашак ўрим-йиғимига зарур миқдорда техника ва ишчи кучи ажратилмади. Натижада озуқа экинларининг ҳосилдорлиги анча пасайиб кетди, район ем-хашак тайёрлаш бўйича областда энг охирги ўринга тушиб қолди. Бу ҳол бир неча бор ҳақли равишда танқид қилинди.

Тўғри, эндиликда район озуқакорлари йўл қўйилган камчилик ва нуқсонларни тугатиш юзасидан муҳим тадбирларни белгилаб олган ҳолда иш юритмоқдалар. Шу кунларда хўжаликларда асосий диққат-эътибор маккажўхоридан силос бостиришни юқори суръатларда олиб боришга қаратилмоқда. Кунига район бўйича 800 — 1000 тонна атрофида дағал хашак жамғарилиб, суръат тобора ўсиб бормоқда. Бироқ районда сенаж тайёрлаш мутлақо эътибордан четда қолаётганлиги кечириб бўлмас ҳолдир. Дастлабки ойларда район бўйича пландаги 6400 тонна ўрнига атиги 2133 тонна сенаж тайёрланди. Бу ҳам фақат 2 та хўжалик ҳисобига бўлди. «Правда» колхозида 1496 тонна, Охунбобоев номли колхозда эса 637 тонна сенаж бостирилди. Қолган 7 та хўжаликда эса лоақал бир тонна ҳам сенаж тайёрланмади. Айни кунларда ҳам шу ҳол такрорланмоқда. Сабаби кўпчилик хўжаликлар бу йил сенаж тайёрлаш юзасидан ўз зиммаларига номигагина мажбуриятлар қабул қилишди. Амалда эса бу ҳақда мутлақо ўйлаб кўрмадилар. Ҳолбуки, районда бунинг учун барча куч ва имкониятлар мавжуд. Лекин шундай бўлишига қарамай сенаж тайёрлаш учун бедазорлар ажратилмади, ўриб олинаётган бедадан асосан пичан тайёрланмоқда ёки кўк масса сифатида пешма-пеш қорамолларга едирилмоқда. Бундан ташқари сенаж учун бостирилган озуқани қишда сифатли сақлаш чора-тадбирлари кўрилмаётир. Худди ана шу боисдан ҳам ўтган йили район хўжаликлари сенаж озуқасидан фойда ўрнига катта зарар кўрган эдилар.

Район хўжаликларида беда пичани тайёрлаш ҳам суст бормоқда. Айниқса Свердлов номли, «Политотдел» колхозларида, У. Юсупов номли совхозда беда ўрими паст суръатларда олиб борилмоқда. Свердловликлар ҳозирга қадар атиги 702 тонна беда пичани жамғардилар. Агар йиллик планнинг 2890 тонна қилиб белгилаганлигини ҳисобга оладиган бўлсак, ҳали қишлов учун жамғарилиши лозим бўлган беда пичанининг тўртдан бири ҳам тайёрланмаганлиги маълум бўлади. Усмон Юсупов номли совхоз озуқакорлари эса бу кўрсаткични 16 процентга ҳам етказмаганлар. Ахир пландаги 1070 тонна ўрнига шу кунга қадар атиги 168 тонна пичан жамғарилганлигини қандай баҳолаш мумкин.

Хўжаликларда йўл қўйилаётган бу камчиликларнинг сабаби аниқ: бедазорлар сифатли парваришланмаётганлиги туфайли беда ўрими кечиктириб юборилмоқда. Район бўйича мавжуд 1092 гектар янги бедазордан атиги 80 гектари эндигина учинчи марта, 1693 гектар эски бедазорнинг фақат 306 гектаригина эса тўртинчи марта ўриб олинди. Ҳозиргача 6 минг тоннага яқин, аниқроғи йиллик планнинг 60 процентига етар-етмас миқдорда беда пичани жамғарилди.

Маълумки, чорва озуқасини мустаҳкамлашда табиий ўт пичани жамғариш ҳам муҳим аҳамиятга эга. Лекин районда сўнгги кунларда бу иш кўнгилдагидек олиб борилмади. Текшириш ўтказилган куни жами уч тонна — Карл Маркс номли колхозда бир тонна, У. Юсупов номли совхозда икки тоннагина табиий ўт пичани тайёрланган.

Шунингдек, район хўжаликларида витаминли ўт уни ҳозирлаб қўйиш борасидаги ишлар ҳам яхши эмас. АВМ агрегатлари кучидан унумли фойдаланилмаяпти. Биз текшириш ўтказган кун атиги битта агрегат ишлатилганлиги ва бир тоннагина ўт уни тайёрланганлиги ҳам шундан далолат беради.

Район хўжаликлари раҳбарлари ва мутахассислари қолган кунлар ичида йўл қўйилган камчиликларни зудлик билан бартараф этиб, чорва қишлови учун мўл-кўл озуқа жамғаришга, айниқса, сенаж бостиришга, ўт уни тайёрлашга алоҳида аҳамият беришлари шарт.

А. ҲАЙДАРОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

ХАЛҚ КОНТРОЛИ

САҲИФА № 8 (280)

ИЛҒОР ТАЖРИБА МИНБАРИ

КОМИССИЯ БИЛАН ГРУППА ҲАМКОРЛИГИ

Корхонамиз ҳовлиси кичиккина шаҳарчани эслатади. Йўлкалар бўйича сабзавот, гўшт, балиқ маҳсулотлари билан савдо қилувчи магазинлар, кафе ва ошхоналар тизилиб кетган. Янги китоб магазини, бир қатор маиший хизмат пунктлари очилди. Улар ишини текшириб бориш завод касаба союз комитетининг жамоатчилик назорати комиссияси ҳамда халқ контроли группаси аъзолари зиммасига юкланган.

Касаба союз комитети жамоатчилик назорати комиссиясига 15 киши бирлашган. Унга касаба союз комитети президиуми раиси Клара Абдуллаева раҳбарлик қилаяпти. Комиссия кварталга мўлжаллаб тузилган план асосида иш олиб бораяпти. Жамоатчи назоратчилар группасига эса 43 киши бирлашган. Улар ташаббускор, назорат ишларида бой тажриба тўплаган кишилардир. Комиссия ва группа аъзолари олдиндан тасдиқланган график бўйича иш юритмоқдалар.

Жамоатчилар умумий овқатланиш корхоналари иши устидан назоратни кучайтирмоқдалар, ҳар бир текширув якуни бўйича йиғилишлар ўтказиб, айбдорларни жазоламоқдалар. Ўтган ойларда бўлган рейдлар якуни бўйича сабзавот магазини сотувчиси Кузнецова харидорлар ҳақидан уриб қолганлиги учун ҳайфсан олди. Ошпаз Фахриддинова бемаза таом тайёрлагани учун мукофотдан маҳрум этилди.

Йил бошидан бери 20 та текширув ўтказилди. Тузилган актлар жамоатчи назоратчилар иштирокида қаттиқ муҳокама қилинди. Комиссия тавсияси билан 1-цех ошхонаси реконструкция қилинди, буфетларда савдо прейскуранти янгиланди, уларнинг иш соати ёзиб қўйилди. Ярим тайёр маҳсулотлар магазинида масаллиқлар хили кўпайтирилди. Камёб молларни цех ва бўлимлар ўртасида тақсимлаш устидан назорат кучайди.

Биз комиссия ва группа аъзолари маҳоратини ошириш мақсадида методик семинар-кенгашлар ўтказиб бораяпмиз. Бундай йиғилишларда энг яхши жамоатчилар тажрибаси оммалаштирилаяпти. Касаба союз комитетининг бўлиб ўтган мажлисларидан бирида ошхона директори Қорабоевнинг ҳисоботини тингладик. Ҳисобот пайтида унинг олдига янги-янги вазифалар қўйилди.

Кўрилаётган тадбирлар савдо ва маиший хизматни яхшилашга, иш вақтини иқтисод қилишга ёрдам бераяпти. Бундан буён ҳам биз касаба союз комитети ҳузурида тузилган комиссиялар билан халқ контроли группалари ўртасидаги ҳамкорликни янада мустаҳкамлайверамиз.

Г. МИНЬКО,
В. И. Ленин номли электрон-техника заводи касаба союз комитети раисининг ўринбосари.

● Отабек Шербеков кўп йиллардан бери Бекобод районидаги Дзержинский номли колхозда меҳнат қилиб келаяпти. Ишда илғор бўлиш билан бирга жамоат ишларида ҳам актив қатнашаяпти. Коллектив унга катта ишонч билдириб колхоз халқ контроли группаси раисига муовин қилиб сайлашган. Отабек ўтказилаётган рейдларга бош бўлаяпти, йўл қўйилган камчиликларни тугатиш чораларини кўряпти. Суратда: О. Шербеков (чапдан), колхоз механиги Ж. Суюнов, партия ташкилоти секретари Қ. Шербоев ва слесарь М. Бойзоқов билан бирга ремонтдан чиқарилган техника сифатини кўздан кечираяпти.

И. Зарафшанский фотоси.

РЕДАКЦИЯГА ХАТ

ҚУВОНЧИМИЗ СЎНДИ

Бундан саккиз йил муқаддам Калинин район Хонобод қишлоқ Советидаги М. Горький номли маҳаллага табиий газ қувурлари тортиб келинган эди. Ўшанда ҳаммамиз хурсанд бўлган эдик. 76 хонадон район газлаштириш идорасига ариза берди. 40 хонадон —газлаштириш учун рухсат олди. Тезда банкка лойиҳа тузиш учун 15 сўмдан пул ўтказдик. Лекин газ ҳалигача ёқилгани йўқ.

Биз ҳайрон бўлиб район газлаштириш идорасига бир неча бор мурожаат қилдик. Бир гал республика юбилейигача албатта хонадонингизда «зангори олов» ёнади деб ваъда беришди. Лекин ваъда бажарилмади. Кейин Буюк Ғалабанинг 40 йиллигигача газ қувурлари тортилган хонадонларга «зангори ёнилғи» юборилади дейишди. Лекин бу гал ҳам улар қўйнимизни пуч ёнғоққа тўлдиришган экан. Ҳалигача на пулимизни ололмаймиз, на газдан фойдаланолмаймиз. Бу аҳвол қачонгача давом этаркин?

З. ЭШОВА,
Калинин районидаги «Партия XXI съезди» совхози ишчиси, Ленин ордени кавалери.

Область халқ контроли комитетида

БОЛАЛАРНИ ҚАЧОНГАЧА АЛДАЙСИЗ?

Областимиздаги айрим қурилиш ташкилотлари ва буюртмачи ҳисобланган область ижроия комитетининг капитал қурилиш бошқармаси раҳбарлари мактаб ҳамда мактабгача болалар муассасалари қурилишини тезлаштириш чораларини кўрмаяптилар. Оҳангаронда-ги 280 ўринли болалар боғчаси шу йилнинг иккинчи кварталида қуриб битказилиши лозим эди. Лекин бош пудратчи ҳисобланган «Узбекшахтострой»нинг 1-кўчма механизациялашган колоннаси қурувчилари ҳамон ишни чўзиб келмоқдалар. Моддий ва ишчи кучлари ҳамда механизмлар бу объектга жамланмаган. Қурилишни тезлаштиришга қаратилган бирон бир таъсирчан чора кўрилмаган. Пардозловчилар, сантехниклар, электрчилар камида яна 168 минг сўмлик иш бажаришлари керак.

Чиноз районида қурилаётган 2280 ўринли мактаб, 230 ўринли иккита болалар боғчаси шу йилнинг тўртинчи кварталида фойдаланишга топширилиши керак. Лекин ўтган ярим йил ичида бу ерда капитал маблағнинг планга нисбатан 62 процентн ўзлаштирилди холос. Кунига бу ерда 50 — 60 киши ишлаши керак бўлгани ҳолда амалда 25 киши майда-чуйда ишларни қилиб юрибди.

1176 ўринли мактаб лойиҳа нормаси бўйича 1 йилу икки ойда битиши керак. Аммо бу объектда иш 1982 йилда бошланганича ҳамон ниҳояси кўринмаяпти. Қурувчилар бир гал мактабни ўтган йилнинг тўртинчи кварталида фойдаланишга топширамиз деб ваъда қилишди. Лекин ваъданинг устидан чиқишмади. Кейин 1985 йилнинг иккинчи кварталида ишни тугатамиз деб ваъда беришди. Бу гал ҳам ваъда ваъдалигича қолиб кетди.

«Ташоблсельстрой» трестига қарашли 6-кўчма механизациялашган колонна раҳбарлари илгарилари қуруқ ваъда билан кўпларни лақиллатиб келишган эди. Лекин бу гал уларнинг найранглари ўтмади. Область халқ контроли комитети Чиноз районида қурилаётган мактаб ва мактабгача болалар муассасаларидаги аҳволни атрофлича ўрганиб чиқди. Қурилишда ишни қониқарсиз ташкил этаётган 6-кўчма механизациялашган колонна бошлиғи Ш. Маметовга ҳайфсан эълон қилиниб бир ойлик маоши ҳажмида пул начети солинди. «Узбекшахтострой» трестига қарашли 1-кўчма механизациялашган колонна бошлиғи Ю. Эргашев ҳам қаттиқ жазога муносиб эди. Лекин илгари область халқ контроли комитети мажлисида қаттиқ ҳайфсан олганлиги учун бу гал унга бир ойлик маоши ҳажмида пул начети солинди.

Область халқ контроли комитетида У. Юсупов номли аграр саноат бирлашмаси кўчма механизациялашган колоннаси бажараётган ишлар ҳам кўриб чиқилди. Бу колонна 624 ўринли мактаб ва 180 ўринли иккита болалар боғчаси қурилишини асоссиз равишда чўзиб келяпти. Шунинг учун ҳам колонна бошлиғи Ғ. Ҳамидовга хайфсан эълон қилиниб, бир ойлик маоши ҳажмида пул начети солинди.

Мактаб ва болалар боғчаси қурилишидаги муаммоларни ўз вақтида ҳал этиш, объектларни зарур ускуна ва материаллар билан таъминлаш устидан область ижроия комитети капитал қурилиши бошқармаси алоҳида назорат ўрнатиши керак эди. Лекин ҳозирча бошқарма суст иш олиб боряпти. Шу боисдан ҳам бошқарма бошлиғи Т. Аҳмедовга хайфсан эълон қилинди.

ЁНИЛҒИНИ СИЛОСГА АЛМАШИБ

«Ташкентводстрой» трести бўлинмалари техника, ишчи кучи ва ёнилғи-мойлаш материалларидан қониқарсиз фойдаланмоқда. Шу боисдан ҳам кўпгина қурилиш ташкилотларида меҳнат унумдорлигини ошириш ва механизациялашган ишлар таннархини арзонлаштириш юзасидан топшириқлар бажарилмай қолаяпти. 1-кўчма механизациялашган колоннада кўпгина механизмлар беиш туриб қоляпти. Бундан 286 минг сўмлик зарар кўрилди. Меҳнат унумдорлиги беш йил давомида 5,3 процентга пасайиб кетди. «Ташводохранилище» қурилиш-монтаж бошқармасида эса фонд интизоми қўпол равишда бузилиб, ёнилғи бошқа ташкилотларга тарқатилаяпти. Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхозга, Оҳангарон районидаги «ВЛКСМ 50 йиллиги» совхозига 50 тонна силос ва 5 тонна ғалла учун 31 тонна дизель ёнилғиси бериб юборилди.

Ишдаги бу камчиликлар «Ташкентводстрой» тресги бошқарувчисининг ўринбосари В. Д. Лекманга кўрсатилди. Тошкент қурилиш-монтаж бошқармаси механика устахонаси бошлиғи П. И. Раздольнийга ҳайфсан эълон қилинди. 1-кўчма механизациялашган колонна бошлиғи В. П. Чкалов қаттиқ огоҳлантирилди.

ОЗИ ҲАМ СОЗ ЭМАС

АНГРЕН гўшт комбинати беш ой давомида 145 тонна маҳсулот кам ишлаб чиқарди. Маҳсулотлар оз бўлса ҳам соз бўлса кошки эди. Йўқ, унинг бир қисми бракка чиқарилаяпти. Бир галги текширув пайтида 2,5 тонна гўшт, 500 килограмм колбаса, орадан кўп ўтмай яна бир текширув ўтказилганида 400 килограмм колбаса истеъмолга яроқсиз деб топилди.

Олмалиқ гўшт комбинатида ҳам маҳсулот сифатига етарлича эътибор берилмаяпти. Ўтган йили 2 тонна колбаса, 1,14 тонна гўшт, 2,6 тонна ёғ қайта ишлаш учун юборилган эди. Бундан корхона маълум миқдорда зарар кўрди албатта. Лекин раҳбарлар ишда ўзгариш ясашмади. Кейинги ойларда ҳам кўп миқдордаги маҳсулотлар қайта ишлаш учун корхонага юборилди.

Сут заводларида ҳам ишлаб чиқариш топшириқлари бажарилмай келаяпти. Бўстонлиқ сут заводи 1,5 йилдан бери творог, қаймоқ ишлаб чиқариш планларини барбод қиляпти. Кейинги ойларнинг ўзида 218 тонна турли хил сут маҳсулотлари кам ишлаб чиқарилди. Текширувчи органлар ўтказган рейд пайтида 13 тоннадан ортиқроқ маҳсулотнинг ёғлилик даражаси пасайиб кетганлиги ва нордонлашганлиги маълум бўлди. Кейин улар истеъмолга жўнатилмади.

Чирчиқдаги сут заводи эса кейинги беш ой давомида сир, творог ва бошқа хил маҳсулотлар ишлаб чиқаришни 100 тоннага камайтириб юборди. Қадоқланган маҳсулотлар тайёрлаш плани ҳам бажарилмаяпти. Заводнинг Паркентдаги сепаратор пунктида ҳам иш яхши ташкил этилмаган. Шу боисдан сутни тозалаш ва қайта ишлаш технологияси бузиляпти. Масаллиқ сифатсиз бўлгач, тайёрланган маҳсулот ҳам истеъмолчиларга манзур бўлмаяпти.

Область халқ контроли комитети область гўшт ва сут саноати ишлаб чиқариш бирлашмалари раҳбарларининг эътиборини мана шу камчиликларга қаратди. План топшириқларини бажармаганлиги, маҳсулот сифатини пасайтириб юборганлиги учун Ангрен гўшт комбинати бош инженери П. Саидазимовга хайфсан, Бўстонлиқ сут заводи директори Р. Йўлдошевга қаттиқ хайфсан эълон қилинди, Олмалиқ гўшт комбинати директори Н. Ризқиев, Чирчиқ сут заводи директори У. Ваҳобов жиддий огоҳлантирилди.

ХАЛҚ МУЛКИ ДАХЛСИЗ

ЗАРАР ҚОПЛАНДИ

...Колхоз халқ контроли группаси раиси Омонгелди Анорбоев йиғилиш охирида назоратчиларни бюрога тушган бир хат билан таништирди. Унда ўринсиз сарф-ҳаражатлар туфайли хўжалик маблағи беҳуда совурилаётганлиги маълум қилинган эди. Назоратчилар шу сигнал асосида хўжаликда социалистик мулк қандай сақланаётганлигини текширишга қарор қилишди.

Текширувда группа аъзолари, мутахассислар, прожекторчилар иштирок этишди. Ҳамма соҳа бир-бир элакдан ўтказилди. Ҳақиқатан ҳам омборхона ва чорвачилик фермасида хўжасизлик натижасида колхоз мулкининг бир қисми талон-тарож қилинган эди.

Текширув якуни правление мажлисида муҳокама қилиниб, 15 кишидан 1200 сўм ундириб олинди, Чўпон Асан Жумабоев эса вазифасидан четлаттирилди. Чунки у илгари ножўя хатти-ҳаракати учун бир неча марта огоҳлантирилган эди. Лекин бундан тегишли хулоса чиқариб олмади. Унинг участкасида ем-хашак яна исроф бўлаверди. Озуқа сарфиёти устидан назорат ўрнатилмади. Шу боисдан жиддийроқ жазо кўрилди.

Бўстонлиқ районидаги «Қизил ту» колхози халқ контроли группаси ва постлари аъзолари ҳозир ҳам актив ҳаракат қилмоқдалар. Улар 62 кишидир. Назоратчилар коллектив билдирган ишончни шараф билан оқламоқдалар. Группага тушаётган ҳар бир сигнал эътиборсиз қолмаяпти.

Яқинда улар автотранспортдан қандай фойдаланилаётганини текширдилар. Текширув давомида С. Худойберганов ва А. Мирзабоев машинадан ўз манфаатлари йўлида фойдаланаётганликлари маълум бўлди. Улар йиғилишда қаттиқ изза қилинди. Колхозга етказилган моддий зарар тўла ундириб олинди.

Далачилик бригадалари бўйлаб ўтказилаётган рейдлар ҳам яхши самара бермоқда. Бу рейдларга агрономлар, тажрибали деҳқонлар жалб этиляпти. Улар парвариш сифатини алоҳида текширмоқдалар. Шу боисдан ҳам экинлар яхши ўсяпти, мўл ҳосил беряпти. Ҳар бир рейд якуни халқ контроли экрани орқали кенг оммага маълум қилиняпти.

А. РАҲИМБЕРДИЕВ,
халқ назоратчиси.

НАЗОРАТЧИ—КУРАШЧИ ДЕМАК

МУРОСАСОЗ БЎЛМАНГ

Группа раиси В. Г. Максиннинг столи устида турли хил адабиётлар турибди. Улар орасида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленуми материаллари ҳам бор. Раис ҳар бир рейд олдидан пленум материалларига бир-бир кўз ташлаб чиқади. Шунда текширувлар қамровини кенгайтиришга кўмаклашувчи янги-янги фикрлар туғилади, эътибордан четда қолган соҳалар яна эсга тушади.

Пленум талаблари асосида группа кейинги пайтларда ўз фаолиятини яна ҳам кучайтирди. Қурилиш-монтаж ишлари планининг бажарилиши, сифат ва самарадорлик учун кураш, интизом ва тежамкорлик — ҳамма-ҳаммаси группа иш планида ўз ифодасини топган. План асосида ўтаётган рейд ва текширув якунлари бюро мажлисларида, коллектив йиғилишларда муҳокама қилинмоқда, назоратчилар билдирган таклиф ва тавсиялар атрофлича ўрганилмоқда.

Халқ назоратчиларининг кўпчилиги доимий топшириққа эга. Бошқарма маъмурияти ва партия ташкилоти уларни ҳамиша қўллаб-қувватлаб келаяпти. Бундай мадад назоратнинг самарадорлигини оширишга ёрдам бераяпти. Кейинги бир ярим йил ичида назоратчилар кўмаги билан «Электромонтаж» бошқармасида 100 тоннадан ортиқ қора металл, 60 минг киловатт-соат электр энергияси ва бошқа хил хом ашёлар тежаб қолинди. Сменалараро вақтнинг беҳуда йўқолишига, механизмларнинг беиш туриб қолишига умуман чек қўйилди.

Афсуски, «Электромонтаж» бошқармаси халқ контроли группасига ўхшаш илғор группалар Олмалиқда бармоқ билан санарли даражада оздир. Таҳлил шуни кўрсатмоқдаки, ўтган йили 13 та халқ контроли группаси план-топшириқлари қандай бажарилаётганлигини умуман текширмапти. Улар орасида мебель комбинати, гилам фабрикаси, «Сталмонтаж» бошқармаси, «Алмаликсвинецстрой» тресги каби йирик саноат корхоналари ва қурилиш ташкилотларининг халқ контроли группалари бор.

Балки бу жойларда ҳамма ишлар кўнгилдагидек бораётгандир, деб ўйларсиз. Афсуски, шундай эмас.

Мебель комбинатида ўтган йили маҳсулот реализация қилиш плани аранг 80 процент бажарилди. Гилам фабрикасида эса план 96,4 процентда қолиб кетди. «Алмаликсвинецстрой» трестида умумий пудрат ишлари плани ойма-ой бажарилмай келаяпти. Бу нохуш фактлар оммавий рейдларга туртки бўлиши керак эди. Негадир, группа аъзолари ҳамон камчиликлар билан муроса қилиб келмоқдалар.

Ишлаб чиқарилган маҳсулот ва бажарилган иш сифати ҳам кўп ҳолларда группалар эътиборидан четда қолаяпти. Ғишт заводи бошқармаси, мебель фабрикаси, «Сантехгазмонтаж» бошқармаси коллективлари бажараётган иш сифатидан кўпчилик нолимоқда. Одамлардан тушаётган сигналлар группа раисларини ҳам, назоратчиларни ҳам ташвишга солмаётганлиги ажабланарли ҳолдир. Мавжуд аҳвол билан улар кўп йиллардан бери келишиб келмоқдалар. Ваҳоланки, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумида назоратчилар олдига бошқача талаб қўйилган эди. Улар ҳамиша сезгир бўлишга, ҳар қандай камчиликларга қарши кескин кураш олиб боришга даъват этилган эдилар. Лекин бу даъват ҳамма группаларга ҳам тўла етиб бормаганга ўхшайди. Бўлмаса, 41-ремонт қурилиш бошқармаси, 2-ихтисослашган механизация бошқармаси халқ контроли группалари мавжуд аҳволни бўяб кўрсатмасдилар. Улар текширувдан сўнг актларга «кранлар тўхтаб турмайди, уй-жой қурилиши жадал бораяпти», деб ёзишмаган бўлардн. Бу ташкилотларда механизмлар ҳам, ишчи кучининг ҳам кўп ҳолларда бекор туриши ҳаммага маълум.

Кўп ҳолларда текширувлар плансиз, тайёргарликсиз, хўжакўрсин учун ўтказилмоқда. Нон заводи халқ контроли группаси аъзолари рейдларнинг бирида корхонанинг санитария ҳолатини текширишди. Улар бузуқ кранларни, ташиб кетилмаган чиқиндиларни кўришди-ю, аммо ўз вазифасига совуққонлик билан қараётган масъулиятсиз кишиларни кўришмади. Актда камчиликларнинг келиб чиқишига кимлар сабабчи бўлаётганлиги, нуқсонларни тугатиш йўллари кўрсатилмади.

Текширувларда кўпроқ тажрибасиз, малакасиз кишилар иштирок этаётганлиги учун ҳам рейдлар самараси сезилмаяпти. Бунинг устига кўпгина текширувлар якуни муҳокамасиз қолмоқда. Бу йил 35 та бош группа 225 та текширув ўтказди. Лекин жавобгар кишиларнинг бирортаси ҳам жазоланмади. Бундай муросасозлик сут заводи, пиво заводи, уйсозлик комбинатида одат тусига кирган. Текширув бўлган-бўлмаганлигини ҳатто коллектив аъзоларига ҳам маълум қилишмайди. «Халқ контроли экрани», «Фотоайбнома» стендлари ҳамиша бўш туради. Рейд якунлари ошкор бўлмайди.

Олмалиқ шаҳри корхоналарида содир бўлаётган камчиликлардан кўз юммаслик керак. Бу муаммолар ҳамма группаларга маълум. Лекин улар айбдорларни аниқлаб жазолашдан ўзларини четга олмоқдалар. Ваҳоланки, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумида бундай муросасозликка барҳам бериш вазифаси кескин қўйилган эди. Партия ташкилотлари пленум талаблари асосида контроль органлари фаолиятини янада активлаштиришлари, рейд ва текширувлар самарадорлигини ошириш чораларини кўришлари керак.

Ж. НОСИРОВ.
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

«КОЛХОЗ ЕРИГА МУНОСАБАТ ШУМИ?»

Газетанинг шу йил 26 июль сонида юқоридаги сарлавҳа остида рейд мақола босилган эди. Унда Собир Раҳимов районидаги 10-автодормехбаза ҳамда Акмал Икромов районидаги 11-автодормехбаза шоферлари турли хил чиқиндиларни Калинин ва Тошкент районлари ерига ағдариб кетишаётгани, халқа йўл бўйини ахлатхонага айлантириб юборилгани танқид қилинган эди. Мақолада халқа йўлнинг 32-километридаги канализация қувури ёрилиб, оқова сув каналларга қўшилиб кетаётгани, уни тузатиш ҳеч кимнинг хаёлига келмаётганлиги ҳам кўрсатилганди.

Мақола юзасидан халқ депутатлари Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари М. У. Ниёзовдан жавоб олинди. Унда айтилишича, рейд мақола ижрокомнинг йиғилишида муҳокама қилинган ва кўрсатилган камчиликлар ўринли эканлиги таъкидланган. Собир Раҳимов, Акмал Икромов, Чилонзор районй автодормехбаза раҳбарлари Калинин районининг Калинин колхози территориясидаги жарликларни ахлат билан тўлдириб, устини соз тупроқ билан текислаб беришни ваъда қилган эдилар. Амалда эса бу ваъда бажарилмади. Бунинг ўрнига ахлатни ёқиб, атроф-муҳитнинг ҳавосини бузганлар.

«Водоканал» тресги бошқарувчиси З. Солихўжаев эса ёрилган труба ва коллекторни ремонт қилиш чораларини кўрмаган. Оқова сув Бўз-сув, Қорақамиш ва Ингичка-Қуруқ каналларини булғалаганлиги учун бу масала билан шуғулланиш прокуратурага топширилган. Табиатни муҳофаза қилишга эътиборсизлик билан қараган кишилар қонун олдида жавоб берадилар.

ЧАЛА ҚОЛГАН ОБЪЕКТЛАР

Янгийўл шаҳридаги темирйўл станцияси биносида реконструкция ишлари бошланганига ҳадемай тўрт йил тўлади. «Ташоблколхозстрой» трестига қарашли 74-механизациялашган кўчма колонна қурувчилари 1982 йилда бу ерда иш бошлашган эди. Биринчи куниёқ улар эски эшикларни олиб ташлаб, бетон устунлар ўрнатишга киришишди. Станция раҳбарлари буни кўриб, мамнун бўлишди. Демак, бу ҳаракатда ярим йилга қолмай станция биноси тўла ремонтдан чиқар экан деб ўйлашган эди.

Афсуски, иш улар ўйлаганича бўлмади. Станциянинг залларига ҳозир бош суқиб бўлмайди. Ҳамма ёқ қурилиш материалларига ва чиқиндиларга тўлиб кетган. Ҳозиргача пландаги 200 минг сўм ўрнига 30 минг сўмлик иш бажарилган холос. Бу кетишда реконструкция ишлари келаси беш йилликда ҳам битмаса керак.

Объектларни чала қуриш кўчма механизациялашган колонна коллективига теккан касал экан. Янгийўл районидаги Ленин номли колхозда улар 280 ўринли боғчани ҳалигача қуриб битказишмайди. Ойбек номли мактабни 10 йил деганда аранг қуриб беришган эди. Шунда ҳам кўпгина хоналар чалалигича фойдаланишга топширилди. Ҳозир боғча қурилиши ҳам тўхтаб қолган. Қурувчилар янги объектга ўтиб кетишибди. Ҳа, демай уни ҳам чала қолдириб бошқа томонга йўл олишса ажаб эмас.

Шуларни эшитиб, станция раҳбарларининг тарвузи қўлтиғидан тушди. Станция хизматидан йил сайин 250 минг йўловчи фойдаланар эди. Ҳозир улар учун бу ерда ҳеч қандай қулайлик йўқ. Илгари нон магазини бўлган кичкинагина хонага касса кўчиб ўтган. Кутиш зали ағдар-тўнтар қилиб юборилган. Йўловчилар қишда ҳам, ёзда ҳам поездни очиқ жойда кутишга мажбур бўлмоқдалар. Кўчма колонна бошлиқлари эса пинакларини бузишмаяпти. Трест раҳбарлари улар ишини назорат қилишмаяпти.

Х. МИРЗАКАРИМОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

«Янгийўл» станцияси биносини реконструкция қилиш ҳозиргача чала аҳволда.

«ЕТТИ ЙИЛДАН БЕРИ ЎЛДА-ЖЎЛДА»

Газетанинг шу йил 26 июнь сонида юқоридаги сарлавҳа остида берилган мақолада Калинин районидаги 33-ўрта таълим мактабининг янги биноси қурилиши чўзилиб кетганлиги ва бунинг натижасида унинг ўрнида ҳунар-техника билим юрти ташкил этишга ҳали ҳам киришилмаганлиги танқид қилинган эди.

Мақола юзасидан область ҳунар-техника таълими бошқармаси бошлиғи О. Мусаевдан жавоб олинди. Унда танқидий мақолада келтирилган фактлар тўғри эканлиги қайд қилиниб, шундай дейилади: «Ҳақиқатан ҳам мактаб қурилиши унинг дастлабки лойиҳаси ва қуриладиган жой ўзгарганлиги муносабати билан чўзилиб кетган». Лекин Калинин район капитал қурилиш бўлими бошлиғи С. Алиевнинг айтишича, янги мактаб қурилиши 1985 йилнинг июнида бошлаб юборилган, йил охиригача бу ерда 216 минг сўмлик капитал маблағ ўзлаштирилади, умуман мактаб 1986 йилнинг сентябригача фойдаланишга топширилади. Мактабнинг собиқ биноси ҳунар-техника билим юртининг ихтиёрига берилади.

Газетада билим юртининг ўқув хўжалиги йўқлиги жуда тўғри кўрсатилган. Унга ер майдони ажратиш масаласи етти йилдан бери ҳал қилинмаяпти. Бу муаммо Калинин район ижроия комитетига бир неча бор қилинган мурожаатдан сўнг ҳам ҳал этилмаяпти.

РЕДАКЦИЯДАН: билим юртининг ўқув-тажриба хўжалиги учун ер ажратиб бериш масаласи Калинин район ижроия комитети томонидан узил-кесил ҳал этилиши зарур. Райижрокомнинг бу масала бўйича жавобини кутамиз.

ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИДА ҲИСОБОТ ВА САЙЛОВЛАР

ТАЙЁРГАРЛИК СУСТ БЎЛГАЧ

Партия группалари ва цех партия ташкилотларида ҳисобот сайлов йиғилишлари давом этаяпти. Йиғилишларда асосий эътибор 1985 йил ва умуман ўн биринчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажаришга, партиямизнинг XXVII съезди шарафига бошланган социалистик мусобақани янада авж олдиришга қаратилмоқда.

Партия ташкилотлари КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил апрель Пленуми ва илмий-техника тараққиётини жадаллаштириш юзасидан КПСС Марказий Комитетида бўлиб ўтган кенгаш кўрсатмалари асосида меҳнат коллективлари ўртасида катта ишларни амалга оширмоқдалар. Ишлаб чиқаришни интенсивлаштириш, илмий-техника ютуқларини жорий этиш, илғор тажрибаларни кенг қўлланиш ҳисобига тежамкорликка эришиш, иш самарадорлиги ва сифатини ошириш улар олдига асосий вазифа қилиб қўйилмоқда.

Хўш, партия группалари ва цех партия ташкилотлари бажараётган ишлар шу кун талабига жавоб бераяптими, уларнинг иш услуби ва методини такомиллаштириш бўйича қандай тадбирлар кўрилди, танқидий мулоҳазаларни умумлаштириш ва бажариш юзасидан қандай тадбирлар кўрилаяпти? Бу муаммолар бўлиб ўтаётган ҳисобот ва сайлов йиғилишларида алоҳида муҳокама қилинаяпти. «Чирчиксельмаш» заводининг 5-цехи партгруппаларида бўлиб ўтган ҳисобот-сайлов йиғилишларида танқидий руҳ сезилиб турди. «Отделстрой» трестининг 31-қурилиш бошқармаси, Орджоникидзе районидаги тикувчилик фабрикаси, Ўрта Чирчиқ районидаги «Ленин йўли» колхозининг 9-бригадаси, Тошкент районидаги К. Маркс номли колхознинг 2-бригадаси партия ташкилотларида бўлиб ўтган йиғилишларда ҳам коммунистлар активлик кўрсатдилар. Йиғилишларда область, шаҳар ва район партия комитетларининг масъул ходимлари сўзга чиқдилар.

Лекин айрим жойларда пухта ҳозирлик кўрилмаганлиги учун ҳам партия группалари ва цех партия ташкилотларининг йиғилишлари ниҳоятда суст ўтди. Ғазалкент консерва заводи сабзавот цехи партия ташкилотининг йиғилиши белгиланган муддатдан 15 минут кечикиб бошланди. Ҳисобот доклади умумий гаплардан иборат бўлди, коммунистлар фаолияти, улар бажараётган ишлар натижаси таҳлил қилинмади. Сўзга чиққан нотиқлар ҳам ҳисоб беришдан нарига ўтмадилар. Йиғилишга олдиндан пухта ҳозирлик кўрилмаганлиги шундайгина кўриниб турарди. Олмалиқ кон-металлургия комбинати мис бойитиш фабрикасининг бош корпуси партия ташкилоти йиғилишида ҳам ўзаро талабчанлик ва ишчанлик вазияти сезилмади. Нотиқлар умумий гаплар билан ишдаги камчиликларни танқид қилиб ўтдилар холос. Камчиликларга йўл қўйган раҳбар коммунистларнинг ҳам, оддий ишчиларнинг ҳам номлари тилга олинмади. Илмий-техника тараққиёти масалалари эса умуман муҳокама қилинмади. Йиғилиш аҳли бу мавзуни четлаб ўтди.

«Ташигрушка» фабрикаси 3-цехи, Тошкент марказий универсаль магазини бошқармаси, Тошкент районидаги К. Маркс номли колхознинг 5-бригадаси, Орджоникидзе районидаги Ильич номли бирлашманинг саноат цехи партия ташкилотлари ҳам ҳисобот-сайлов йиғилишларига олдиндан пухта ҳозирлик кўрмадилар. Бу йиғилиш пайтида яққол кўзга ташланди.

Эйвали комбинати бошқарув аппарати коммунистлари идеологик ва сиёсий-тарбиявий ишлар шакл ва мазмунини бойитиш юзасидан партия ташкилоти етарлича иш олиб бормаётганини гапириб ўтдилар. Бу ерда кўргазмали агитация воситаларининг жанговарлиги учун кураш олиб борилаяпти. Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинати 10-цехи коммунистлари ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишда активларга кўпроқ таяниш лозимлигини уқтириб ўтдилар. Шунга ўхшаш муҳим таклиф ва мулоҳазалар бошқа группа ва цех партия ташкилотлари йиғилишларида ҳам билдирилди.

Шаҳар ва район партия комитетлари, бирлашма, корхона, қурилиш, хўжалик партия комитетлари маълум бўлган нуқсонлардан тегишли хулоса чиқариб, бундан буён йиғилишларни юксак савияда, танқид ва ўз-ўзини танқид руҳида ўтказишга алоҳида эътибор беришлари керак. Йиғилишларда билдирилаётган танқидий фикр ва мулоҳазаларни амалга ошириш юзасидан зарур чоралар кўриш даркор.

ШУ КУННИНГ МАВЗУИДА

ШАҲАР—ҚИШЛОҚҚА

ИЛГАРИ маълум қилинганидек, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бюроси Тошкент область партия комитетининг саноат корхоналари, қурилиш, транспорт ва алоқа ташкилотлари коллективларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, қишлоқ меҳнаткашларининг социал маиший шароитларини яхшилаш учун область колхоз ва совхозларига оталиқ ёрдами кўрсатишга сафарбар этиш соҳасидаги ишини маъқуллаган эди.

БИЗНИНГ областимизда шаҳарларнинг қишлоққа оталиқ ёрдами яхши анъанага айланиб қолди. Шаҳар ва район партия комитетлари Ўроқ ва Болға иттифоқини мустаҳкамлаб бориб меҳнат коллективларининг куч-ғайратларини оталиқ ишини янада кенгайтиришга йўналтирмоқдалар, белгиланган тадбирларнинг амалга оширилишини мунтазам назорат қилиб бормоқдалар. Шунинг учун ҳам оталиқ корхона билан хўжалик ўртасидаги алоқалар йилдан йилга чуқурлашиб, мустаҳкамланиб бораяпти.

Саноат корхоналарининг коллективлари хўжаликларга дала шийпонлари, чорвачилик ва паррандачилик фабрикаларини қуриш, мавжудларини реконструкция қилиш, сермеҳнат иш жараёнларини механизациялаштириш, турли объектларни электрлаштириш, посёлкаларни ободонлаштиришда ёрдам кўрсатмоқдалар.

Оталиқ корхоналари экин экиш ва ҳосилни йиғиб-териб олиш мавсумларида ёрдамни, айниқса, кучайтирмоқдалар. Область хўжаликларига ҳар йили 120 дан кўпроқ кўчма автоустахоналар, юк автомашиналари, сув ташувчи машиналар ва бошқа техника воситалари юборилади.

Бу йил оталиқ корхоналари Озиқ-овқат программаси вазифаларидан келиб чиққан ҳолда асосий эътиборни чорвачилик объектлари ҳамда озуқа етиштириш ишларини яхшилашда хўжаликларга амалий ёрдам кўрсатишга қаратмоқдалар.

Ҳозир ана шу ишлар бошлаб юборилган. Масалан, пойтахтнинг Киров райони корхоналари Тошкент районидаги Навоий номли ва К. Маркс номли колхозларнинг сут-товар фермаларини реконструкция қилишмоқда. Куйбишевликлар эса Орджоникидзе районида омухта ем цехи қурилишини бошлаб юбордилар. Чиноз районида пойтахтнинг Ленин райони корхоналари кучи билан битта озуқа цехи қурилаяпти ҳамда ана шундай цехлардан 3 таси ремонт қилинаяпти. Ангренликлар Бўка районида 3 та озуқа цехи барпо этишаяпти. Бекободликлар билан Янгийўлликлар ҳам ўз оталиқларидаги районларда шунчадан озуқа цехи қуришаяпти.

Янгийўл шаҳри меҳнат коллективларининг оталиқ ёрдами кўрсатиш соҳасидаги тажрибалари ҳақида кенгроқ тўхталса арзийди. Улар ўн биринчи беш йилликнинг бошидан бери Янгийўл райони колхоз ва совхозларига 3 миллион сўмликдан зиёд турли хил оталиқ ёрдамини кўрсатишди. Шу жумладан бу йил 418 минг сўмлик иш бажарилди.

Шу йилнинг кўкламида шаҳар партия комитети Янгийўл район партия комитети билан ҳамкорликда оталиқ ёрдамини кучайтиришга қаратилган тадбирлар ишлаб чиқди. Шаҳардаги барча корхона ва ташкилотларнинг раҳбарлари райондаги ҳамма хўжаликларда бўлиб уларнинг қандай ёрдамга муҳтож эканликларини аниқладилар. Бу эса навбатдаги ишларни аниқ белгилаб олиш ва уларни бажариш юзасидан шартномалар тузиш имконини берди.

Бундай ҳамкорликнинг самараси яққол кўриниб турибди. Ҳозиргача қўйлар учун 5 та хона ремонт қилиб қўйилди, 2 та силос ўраси қурилди, яна шундай 3 та ўра қурилиши ниҳоясига етаяпти, 4 та озуқа цехи, ёзги майдонлар реконструкция қилинди, 3 та сут товар фермасидаги асбоб-ускуналар, 12 та трактор, 17 та юк автомашинаси, 8 та насос, механик устахоналардаги 3 та дастгоҳ капитал ремонт қилиб берилди.

Бу ишларнинг ҳаммаси шаҳар билан қишлоқ аҳолиси ўртасидаги алоқанинг тобора мустаҳкамланиб бораётганлигидан далолат беради. Шаҳар ва район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотларининг область шаҳарлари меҳнат коллективининг пахтакорларга, сабзавоткорларга, чорвадорларга ва қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳаси ходимларига бераётган ёрдамларини кучайтиришга қаратилган фаолиятлари ҳам ана шу факт ва рақамларда ўз ифодасини топмоқда.

Бироқ шу билан бир қаторда шаҳарларнинг қишлоққа оталиқ ёрдам кўрсатишида камчилик ва нуқсонлар ҳам бор. Айрим партия комитетлари ва хўжалик раҳбарлари Ўроқ ва Болға иттифоқини янада мустаҳкамлашнинг муҳимлигини етарли баҳоламаяптилар, ўзларининг оталиқ вазифаларини унутиб қўяяптилар. Масалан, бир неча йилдан бери Тошкент шаҳар С. Раҳимов ҳамда Калинин районлари ўртасида оталиқ алоқалари яхши ўрнатилмаяпти. Чирчиқлик саноатчилар оталиқдаги Бўстонлиқ ва Ўрта Чирчиқ районларидаги белгиланган ишларни амалга оширишда сусткашликка йўл қўймоқдалар. Тошкент шаҳар Ҳамза райони ташкилотлари адресига ҳам худди шундай эътироз билдириш ўринлидир. Улар фан-техника тараққиёти ютуқларини қишлоқ хўжалигига жорий этишга ҳамон куч-ғайрат сарфламаяптилар. Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинати, 160-қурилиш тресті, Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Ташсельмаш» ва «Подъемник» заводлари, 3-қурилиш тресті каби йирик корхона ва ташкилотлар чорвачилик ва бошқа объектларни техника билан қайта қуроллантиришга жуда катта ёрдам беришлари мумкин эди. Бироқ улар қурилиш материаллари, металл ажратиш билан кифояланмоқдалар.

Тўғри, шу кунларда Чирчиқ шаҳри ҳамда Ҳамза райони корхоналари ўз оталиқларидаги хўжаликларга ёрдамни анча кучайтирдилар. Бироқ бу иш область партия комитети Чирчиқ шаҳар ҳамда Ҳамза райони партия комитетлари раҳбарларига оталиқ ишлари яхши йўлга қўйилмаганлиги кўрсатиб ўтилганидан сўнггина жонланди.

Оталиқ ташкилотлари зиммасига юклатилган вазифа шарафли ва фахрлидир. Унга оғишмай амал қилиш шаҳар учун ҳам, қишлоқ учун ҳам фойдалидир. Шаҳар ва район партия комитетлари, шаҳар ва район ижроия комитетлари эса оталиқ ташкилотлар ишини координациялаш, улар билан оталиқдаги хўжаликлар ўртасида тузилган шартномаларнинг бажарилишини қатъий назорат қилиб боришга даъват этилган.

◆ БУГУНГИ кунда ғўза қатор ораларига ишлов беришда ниҳоятда эҳтиёткорлик билан иш юритиш даркор. Чунки салгина эътиборсизликка йўл қўйилса, ғўза тупларидаги кўсаклар шикастланиши, ҳосил тугунчалари тўкилиб кетиши мумкин. Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхознинг Т. Эгамбердиев бошлиқ бригадасида меҳнат қилаётган тажрибали механизатор М. Парпиев буни жуда яхши билади. Шу боисдан ҳам у айни кунларда ўз агрегатидан унумли фойдаланиб, кунига 7—8 гектар майдонга сифатли ишлов беришга эришмоқда. Суратда: илғор механизатор М. Парпиев.

А. Мальцев фотоси.

ЎЗАРО МУСОБАҚА АСОСИДА

ПОЙТАХТИМИЗНИНГ Марказий «Юбилейний» спорт саройи яқинида 400 кишилик санаторий-профилакторий қад кўтармоқда. Самолётсозларга мўлжалланган бу даволаниш масканини авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси капитал қурилиш бошқармасининг 3-участкаси бунёдкорлари қуришмоқда. Профилакторий даволаниш, дам олиш, ошхона ва кинозал каби корпуслардан иборат бўлади.

Қурилиш участкасининг Г. Эрматов, Л. Иброҳимов, Б. Баженкин бошлиқ бригадалари ўзаро бир-бирлари билан мусобақалашиб ишлаяптилар. Мусобақа эса ишнинг унумли, баракали бўлишига ҳар томонлама ижобий таъсир кўрсатмоқда. Кўп жиҳатдан шу омил туфайли ҳам участка коллективи кунлик топшириқларини доим 130—150 процентга етказиб бажаришмоқда. Бу ютуқларга эришишда айниқса, А. Йўлдошев, С. Абубакиров, Р. Цой, А. Тайгулов, С. Решетов, Д. Эргашев каби илғорларнинг ҳиссалари катта бўлмоқда.

Замонавий архитектура кўринишига эга бўлган бу санаторий-профилакторий қурилиши шу йилнинг ноябрь ойида тугалланиши керак.

А. ИСАХОНОВ.

ХАЛҚАРО АҲВОЛ

ТИНЧЛИК ВА ҲАМКОРЛИК МУҲИТИ ВУЖУДГА КЕЛТИРИЛСИН

ДЕҲЛИ. (ТАСС). Ҳиндистон пойтахтида «Совет — Ҳиндистон шартномаси ва ер юзида тинчликни мустаҳкамлаш» мавзуида симпозиум бўлиб ўтди. Унда парламент аъзолари, таниқли сиёсат ва жамоат арбоблари, олимлар ва журналистлар қатнашдилар. БМТга кўмаклашувчи Ҳиндистон ташкилоти уюштирган бу тадбир ҳозир бутун мамлакатда ўтказилаётган ҳамда СССР билан Ҳиндистон ўртасида тинчлик, дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартнома имзоланган куннинг 14 йиллигига, шунингдек республика мустақиллигининг 38 йиллигига бағишланган Совет—Ҳиндистон дўстлиги ойлиги доирасида ташкил қилинди.

Совет Иттифоқи билан Ҳиндистон ер юзида тинчлик, ҳамжиҳатлик ва ҳамкорлик муҳитини вужудга келтириш учун биргаликда курашмоқдалар, деди ўз нутқида республика парламентининг аъзоси Уша Мал Хотра хоним. Ҳиндистон Бош министри Ражив Гандининг шу йил май ойида СССРга қилган расмий дўстлик визити иккала мамлакат халқлари ўртасидаги мустаҳкам дўстлик ва ҳар томонлама ҳамкорлик муносабатларини мустаҳкамлаш йўлида янги муҳим босқич бўлди, деб таъкидлади у.

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

◆ **РИМ**

Италиянинг Сиена шаҳрида «Унита» газетасининг байрами ўтказилмоқда. Шу ерда апартеид сиёсатига қарши қудратли норозилик намойиши бўлиб ўтди. Намойишда Жанубий Африка африкаликлар миллий конгрессининг, Италия коммунистик ёшлар федерациясининг, касаба союзларининг вакиллари, кўпдан-кўп тараққийпарвар жамоат ташкилотларининг активлари қатнашдилар.

◆ **ПАРИЖ**

Франция миллат мажлиси коммунист депутатларидан бир группаси мамлакатнинг Претория режими билан сиёсий, иқтисодий, савдо, ҳарбий, маданий ва спорт соҳаларидаги алоқаларини узишни кўзда тутувчи қонун лойиҳасини тақдим этди. Бу тадбирлар ЖАРда шармандали апартеид режими тугатилмагунча ўз кучини сақлаб қолиши лозим, деб таъкидлашди қонун лойиҳасининг авторлари. Коммунист депутатлар Франция ҳукумати Претория ирқчилари Жанубий Африка ватанпарвари Бенжамин Молоизен қатл қилинишига йўл қўймаслик мақсадида чоралар кўрсин, деб ҳам талаб қилдилар.

ДУШМАНЛАРГА ҚАҚШАТҚИЧ ЗАРБА БЕРИЛМОҚДА

КОБУЛ. (ТАСС). АДР қуролли кучлари ёлланган аксилинқилобчиларга қақшатқич зарба бераётганлиги душманларни талвасага солиб қўйди. Уларнинг кўпчилиги ўз халқи ва у амалга оширган революцияга қарши олиб борилаётган уруш бутунлай истиқболсиз эканлигини англаб, қуролни ташламоқда ва ихтиёрий равишда халқ ҳокимияти томонига ўтмоқда. БАХТАР агентлигининг хабар беришича, кейинги кунлардагина жами қарийб 100 кишидан иборат уч гуруҳ собиқ босмачилар Боғлон, Тахар ва Фарёб вилоятларида маъмурларга таслим бўлдилар. Ана шу гуруҳларнинг аъзолари революцияни қўллаб-қувватлаяжагини ва чет эллардан АДР территориясига юборилаётган босмачиларга қарши курашишга тайёр эканлигини айтдилар.

ГАЗЕТА ЮБИЛЕЙИ

ПРАГА. Брно шаҳридаги ишчилар ҳаракати музейида Чехиянинг энг қадимий газеталаридан бири «Ровность»нинг 100 йиллик юбилейига бағишланган кўргазма очилди. Унинг биринчи сони Чехиядаги ишчилар ҳаракати эндигина бошланган пайтда — 1885 йил 20 август куни босилиб чиққан ва полиция томонидан дарҳол мусодара қилинган эди. Ҳужжатлар ва кўпдан-кўп фотосуратлар ишчилар газетасининг шонли йўлини тасвирлайди, бу газета ўзининг дастлабки қадамларидан бошлабоқ ишчилар орасида социализм ғояларини тарғиб қилган, уларни революцион курашга руҳлантирган эди. Газета фашистлар оккупацияси йилларида ҳам тўхтовсиз чиқариб турилди. Яширин шароитда нашр этилиб турган бу газета Коммунистик партия раҳбарлигида меҳнаткашларни гитлерчи босқинчиларга қарши қуролли курашга сафарбар этди. Ҳозир «Ровность» газетаси Чехословакияда социализм қурилишига муносиб ҳисса қўшмоқда.

● Бомбей Ҳиндистоннинг энг йирик саноат маркази ва денгиз портидир. У Ленинград шаҳри билан биродарлашган. Ҳар иккала шаҳар ўртасидаги алоқа йил сайин мустаҳкамланиб бормоқда. Суратда: Бомбейнинг денгизга туташган қисми.

С. Кармалито фотоси.

ТАСС фотохроникаси.

ЭРОН—ИРОҚ МОЖАРОСИ

◆ БАҒДОД. (ТАСС). Эрон—Ироқ фронтининг турли участкаларида ўтган кунлар давомида қуролларнинг барча турларидан отишмалар давом этди. Ироқ бош ҳарбий қўмондонлигининг навбатдаги ахборотига кўра, шимолий секторда душман бўлимининг олға томон силжишга уриниши тўплардан ўт очиб барбод қилинди. Эрон қўшинлари ва техникасига талафот етказилди.

◆ НИКОСИЯ. (ТАСС). Эроннинг ИРНА ахборот агентлиги хабар беришича, фронтнинг шимолий участкасида тўп отишмалари натижасида ироқликлардан 70 дан ортиқ киши ўлдирилди ва ярадор қилинди. Қасри Ширин, Меҳран ва Симар районларида ҳам душманга талафот етказилди.

МАЖБУРИЯТЛАРНИНГ БАЖАРИЛИШИНИ ТЕКШИРАМИЗ

СИФАТ ДОИМИЙ ЭЪТИБОРДА БЎЛСИН

ОҲАНГАРОНДАГИ «Сантехлит» заводининг кўп кишилик коллективи зиммасига масъулиятли ва шарафли вазифа юклатилган. Корхона ишчи-хизматчилари қўлидан чиқаётган турли хил санитария-техника анжомлари республикамиз қурилишларидан ташқари Ўрта Осиёдаги деярли барча қардош республикаларга, мамлакатимизнинг кўпгина регионларига ҳам етказиб берилмоқда. Демак қурилишнинг тез бориши, биноларнинг ўз вақтида фойдаланишга топширилиши кўп жиҳатдан шу завод коллективига ҳам боғлиқ. Чунки, санитария-техника анжомлари ўз вақтида ва белгиланган миқдорда етказиб берилмаса қурилиш оқсаши мумкин.

Буни яхши тушунган корхона ишчи-хизматчилари буюртмалар бўйича маҳсулот етказиб беришни тўла уддалашга астойдил ҳаракат қилмоқдалар. Умуман маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш, сифатини оширишга қаратилган қатор ташкилий-техникавий тадбирларни белгиламоқдалар ва амалга оширмоқдалар.

Кейинги йилларда корхона цехларида кўпгина янги асбоб-ускуналар жорий қилинди, технологик линиялар ўрнатилди, ишчилар малакасини ошириш билан боғлиқ бўлган ишлар қилинди. Шуларнинг ҳаммаси коллектив томонидан давлат планларининг муваффақиятли бажарилишига ёрдам бермоқда.

Завод меҳнат аҳлининг ўн биринчи беш йиллик якунловчи йилининг ўтган биринчи ярмидаги иш натижалари ҳам шундан далолат бериб турибди. Маҳсулот реализация қилиш олти ойлик плани анча ортиғи билан бажарилди. Топшириққа қўшимча қурилишларга 2,3 процент миқдорида турли-туман санитария-техника асбоб-ускуналари етказиб берилди.

Корхонанинг етакчи қуюв цехи коллективи бир маромда ишлашда бошқаларга намуна бўлмоқда. Бу ерда ойлик ишлаб чиқариш топшириқлари муттасил тўла ва ошириб адо этиляпти. План ҳар куни уддаланяпти. Шунинг учун ўтган ярим йилликда коллектив давлат планини муваффақиятли бажарди. Маҳсулот сифатини яхшилашда ҳам сезиларли силжиш бўлди. Йил бошидан бери брак маҳсулот ҳажми тўртдан бир қисмга камайди.

Корхона коллективи эришаётган ютуқларга ишлаб чиқариш илғорлари муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Айниқса, муфталар қуювчиси Евгений Полишчук, куйдирувчи Дмитрий Якушкин, қолипловчи Маргарита Шелкова, техника назорати бўлими мастери Анна Батулина ва бошқа ўнлаб ишчилар шулар жумласидандир. Уларнинг ҳар сменадаги ўртача иш кўрсаткичлари 140 процентгача етмоқда.

Ишлаб чиқариш новаторлари, рационализаторлар ва ихтирочилар корхона цехларида меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот таннархини камайтириш ва тежамкорликни кучайтиришга қаратилган таклифлар билан чиқмоқдалар. Уларни амалга ошириш коллективга маълум миқдорда иқтисодий самара келтирмоқда.

Асбобсозлик-механика цехининг токарлари А. Пардаев ва В. Наговицинлар турли қуйилмаларни қолиплаш учун кокилларни силлиқлаш технологиясини ўзгартирдилар. Бунинг натижасида кокиллардан фойдаланиш муддати узайди. Натижада ана шундай мосламалар ёрдамида қўйилган заготовкаларга механик ишлов бериш қисқарди. Корхона рационализаторларидан П. Гекк ва Г. Селезневлар ванналар қуйиладиган қолипларни куйган тупроқдан ажратиб олиш учун янги қурилмани таклиф этдилар. Слесарь Пак эса тумбаларни тайёрлаш технологиясини такомиллаштирди.

Умуман якунловчи йилнинг ўтган даврида 20 дан ортиқ рационализаторлик таклифи амалга оширилди. Бундан мингларча сўмлик иқтисодий самара кўрилди. Техник ижодкорлик бўйича ярим йиллик топшириқ ортиғи билан бажарилди.

Лекин коллектив фаолиятида ютуқлар қатори камчиликлар ҳам йўқ эмас. Айниқса, ҳар бир ишловчи ҳисобига меҳнат унумдорлигини оширишда қолоқликка йўл қўйилмоқда. Шу йилнинг биринчи ярим йиллигида ҳар бир ишловчи ҳисобига товар маҳсулоти тайёрлаш 5363 сўмни ташкил этиши керак эди. Амалда эса бу даражага эришилмади. Топшириқ 97,9 процентда қолиб кетди. Ҳар бир ишловчи ҳисобига тайёрланган маҳсулот белгиланганидан 100 сўм кам бўлди. Агар бу муҳим кўрсаткич тўла бажарилганида қўшимча ўнларча минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилган ва реализация қилинган бўлар эди.

Корхонада тайёрланаётган маҳсулот сифати умуман олганда ҳозирги талаблар даражасида бўлмаяпти. Материаллар ва хом ашёларнинг беҳуда исроф бўлиши, маҳсулотларнинг сифатсиз тайёрланиши каби ҳоллар ҳали ҳам кўп учраб турибди. Деярли барча турдаги буюмларнинг анчагина қисми бракка чиқмоқда.

Коллектив ўз фаолиятидаги бу ва бошқа шу каби нуқсонларни бартараф этиши керак. Бунинг учун, аввало, мавжуд резерв ва имкониятлардан кенг фойдаланиш, ишчи-хизматчиларнинг куч-ғайратини, КПСС XXVII съезди шарафига тобора авж олаётган социалистик мусобақани ишлаб чиқаришнинг барча кўрсаткичлари қатори маҳсулот миқдори ва сифатини оширишга сафарбар эта билиш лозим. Корхона маъмурияти, партия ва касаба союз ташкилотлари коллективнинг ярим йиллик иш якунларини чуқур таҳлил қилишлари, ютуқлар соясида турган камчиликларни зудлик билан бартараф этиш ва хўжалик йилини яхши якунлаш учун барча чораларни кўришлари лозим.

У. МУҲАМЕДОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг жамоатчи мухбири.

ОЗИҚ-ОВҚАТ ПРОГРАММАСИ— УМУМХАЛҚ ИШИ

ДАМАЧИ БАЛИҒИ

ОБЛАСТИМИЗДАГИ йирик балиқчилик хўжаликларидан бири — Калинин районидаги «Дамачи» балиқчилик хўжалигида сурункасига 1—2 йилдан буён йиллик план бажарилмай келинмоқда. Салкам 200 гектар сунъий ҳавзалардан олинаётган балиқларнинг миқдори, тури ҳам камайиб кетди. Ўн биринчи беш йилликнинг якунловчи йилида қолоқлик доғини ювишга аҳд қилган хўжалик меҳнаткашлари бунинг сабабларини синчиклаб ўрганишди. Кадрлар билан ишлашга алоҳида эътибор берилди. Раҳбарликка ишнинг кўзини биладиган, тажрибали мутахассислар қўйилди.

Амалга оширилган тадбирлар ўз самарасини бераяпти. Сунъий ҳавзаларда иш юришиб кетди. Хўжалик меҳнаткашлари КПССнинг бўлажак XXVII съезди шарафига ҳар гектар ердан 42,6 центнердан балиқ етиштириш мажбуриятини олишди. Бу республикамиздаги сунъий ҳавзаларда балиқ етиштираётган хўжаликларда овланаётган маҳсулотдан анча кўпдир. Умуман эл дастурхонига жами 955 тонна тирик балиқ етказиб берилади. Шунингдек, 90 тонна дудланган балиқ ҳам тайёрланади. Меҳнат унумдорлиги 1 процентга оширилиб маҳсулот таннархи эса 0,5 процентга арзонлаштирилади.

Хўжаликдаги барча бригада ва звеноларнинг меҳнаткашлари бу юксак мажбуриятларни бажариш учун ички имкониятларни тўлиқ ишга солмоқдалар. Улар ўртасида съездолди мусобақаси кенг йўлга қўйилган. Бу беллашувда хўжаликнинг Зуфар Юнусов, республикада хизмат кўрсатган чорвадор Ҳамид Анваров ўртоқлар бошчилик қилаётган бригада ва звено коллективлари пешқадамлик қилмоқдалар.

— Бригадамиз аъзолари бу йил 93 гектар ҳавзада мўл-кўл балиқ етиштирмоқдалар,— дейди Зуфар Юнусов.— Мақсадимиз ҳар гектар майдондан 43 центнердан балиқ овлашдир. Биз учун масъулиятли ов мавсуми ҳам яқинлашиб қолди. Бунга пухта тайёргарлик кўраяпмиз. Барча зарур жиҳозлар тайёрлаб қўйилган. Шартнома бўйича ҳар куни пойтахтимиздаги магазинларга 3—4 тоннадан тирик балиқ жўнатиб турамиз.

Ҳақиқатан ҳам дамачилик балиқчилар бу йил астойдил меҳнат қилишаяпти. Ҳавзалардаги карп, дўнгпешона, оқ амур сингари балиқлар ўз вақтида озиқлантирилиб, парвариш қилинаётганлиги туфайли яхши ривожланмоқда. Балиқларни сифатли парвариш қилишда хўжаликнинг Дамин Икромов, Виктор Баранов, Ислом Тожиев, Мария Назарова сингари балиқчилари барчага ўрнак бўлмоқдалар.

А. КАРИМОВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ГАЗЕТАСИ РЕДАКЦИЯСИГА

ПОЛКДОШ ДЎСТИМ БИЛАН УЧРАШАМАН

Газетанинг шу йил 9 август сонида «Оталар жасорати — фарзандлар мероси» саҳифасидаги «Даъваткор мисралар», сарлавҳали хабарда Тошкент районида истиқомат қилувчи Сиддиқ Содиқов қуролдош дўстини излаётганлигини ёзган эди. Мен ўша жанговар дўстим излаётган собиқ полкдошман. Бекобод районининг маркази Зафар посёлкасида истиқомат қиламан. Район ижроия комитети раисининг ўринбосари вазифасида ишлаб келяпман. Редакция коллективига ўзимнинг чуқур миннатдорчилигимни изҳор қиламан. Қуролдош дўстим Сиддиқ Содиқов билан бундан қирқ бир йил муқаддам, яъни 1944 йилда ажрашган эдик. Мана энди яқин кунларда учрашамиз.

Самимий эҳтиром билан Холбўта ДЕҲҚОНОВ.
Бекобод райони, Зафар посёлкаси.

БАДИИЙ ҲАВАСКОРЛИК КОЛЛЕКТИВЛАРИ ҲАЁТИДАН

«ПАРКЕНТ ГУЛЛАРИ» ОЛҚИШ ОЛЯПТИ

Ҳозир серқуёш ўлкамизда айни ёз. Саховатли боғларда, поёнсиз ғаллазорларда, чорвачилик фермаларида иш қизғин. Ана шундай долзарб дамларда Паркент район маданият уйининг «Паркент гуллари» бадиий ҳаваскорлик ансамбли коллективи ўзлари тайёрлаган концерт номерларини дала шийпонлари ва фермаларда намойиш этмоқдалар. Концерт асосан дам олиш соатларида уюштирилаяпти.

Ҳар бир хўжаликда ойига 2— 3 мартадан кўрсатилаётган концерт программаларини кўпчилик мамнуният билан қарши олмоқда. Айниқса, Жалил Миракбаров, Пардавой Ҳайдаров, Баҳодир Низомов каби ҳаваскор санъаткорлар ижросидаги куй ва қўшиқларни қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари марoқ билан тинглашаяпти. Шу билан бирга, район хўжаликларида ташкил этилган бадиий ҳаваскорлик ансамбллари аъзолари ҳам сабзавоткорлар, боғбонлар, чорвадорлар ҳузурида тез-тез бўлмоқдалар.

М. МИРКАМОЛОВ.

ОБ-ҲАВО

Синоптикларнинг хабар қилишларича, яқин кунларда Ўзбекистонда ҳаво кам булутли бўлади. Шимоли-шарқдан секундига 7—12 метр тезликда шамол эсади. Ҳаво кечаси 14—19, жанубда 19—24 даража, кундузи 30—35, жанубда 36 даражагача иссиқ бўлади.

Тошкентда ҳаво кам булутли бўлади. Шимоли-шарқдан секундига 5—10 метр тезликда шамол эсади, кечаси 15—17, кундузи 32—34 даражагача иссиқ бўлади.

(ЎзТАГ).

ПРОФИЛАКТОРИЙ ИШГА ТУШДИ

ИШЧИЛАР ОРОМГОҲИ

КЕЙИНГИ йиллар ичида областимизда қатор даволаш муассасалари қад кўтарди. Яқиндагина фойдаланишга топширилган Тошкент гўшт ишлаб чиқариш бирлашмасининг санаторий-профилакторийси ана шулардан биридир. Бу ерда муолажалар олиш, ҳордиқ чиқариш учун ҳамма имкониятлар бор. 90 ўринга мўлжалланган шифохона замонавий медицина техникаси ва асбоб-анжомлари билан жиҳозланган.

— Моддий-техника базамизнинг мустаҳкамлиги ишимизда кутилган самаралар бермоқда, — дейди профилакторий бош врачи Фахриддин Ғуломович Сайдалиев, — бизда ҳар қандай касалликларнинг олдини олиш имкони бор, деб дадил айта оламан. Завод маъмурияти, партия, касаба союз ташкилоти бу борада алоҳида ғамхўрлик кўрсатмоқда.

Шифохонани айланамиз. Уч қаватли салобатли бино ҳовлисида турфа гуллар очилиб ётипти. Бу гулзорлар, хиёбонларни бунёд этишда санаторий коллективига завод ишчилари яқиндан ёрдам беришди. Лойиҳачилар, қурувчилар эса унинг шинам, ёзда салқин, қишда иссиқ бўлиши борасида алоҳида ғамхўрлик қилдилар.

Ҳамма хоналарда сокинлик. Даволаш кабинетларида эса врачлар, ҳамширалар ўз бурчларини бажаришяпти. Профилакторийда электр ва ёруғлик нури ёрдамида муолажалар яхши йўлга қўйилган. Бундан ташқари бу ерда турли ванналар, циркуляр душ, балчиқ билан даволаш, массаж кабинетлари ва бошқа хоналар ишлаб турипти. Бу ерда дам олаётганларнинг биринчи ташаккурига сазовор бўлган шифокорлардан бири стоматология кабинетининг врачи В. А. Мальцевдир.

Профилакторийнинг сузиш бассейнида мириқиб дам олган, саломатлигини мустаҳкамлаган кишилар ҳам ўз миннатдорчиликларини мулоҳазалар дафтарида ёзиб қолдиришган.

Улар профилакторий бош ҳамшираси Ш. Буохунова, массажчи Л. Витская ҳамда ошпаз А. Рихсиевлардан ҳам мамнунликларини билдиришган.

— Ҳозир ҳар ойда ўртача эллик киши путёвка билан санаторий-профилакторийда дам оляпти, —дейди бирлашма касаба союз комитетининг раиси Ильшод Ҳасанов, — бора-бора ҳамма ўриннинг банд бўлишига эришамиз.

Янги дам олиш масканидан бирлашма ишчилари, айниқса ветеранлар хурсанд. Улар биринчи дам олувчилар сифатида ўзларига кўрсатилган катта ғамхўрлик учун комбинат маъмурияти, партия, касаба союз ташкилотига раҳмат демоқдалар.

С. ҲАСАНОВ.

◆ Суратларда: санаторий-профилакторий биносининг умумий кўриниши; бош врач [пастда чапдан] Фахриддин Сайдалиев беморни муолажа қилмоқда; сузиш бассейни саломатлик хизматида; бу столлардаги ноз-неъматларнинг кўпи профилакторий боғида етиштирилган; гимнастика ёш танламайди, у киши руҳини енгиллаштиради.

А. Абалян фотолари.

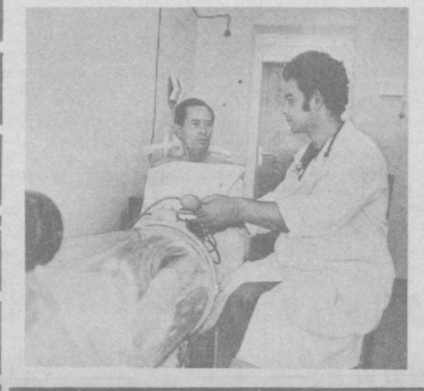

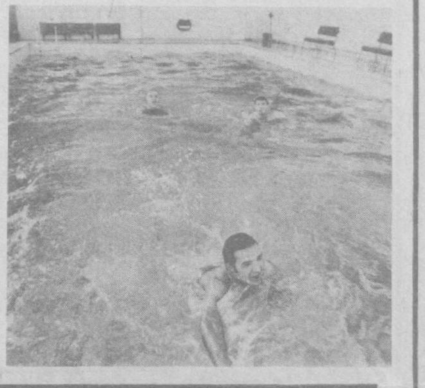

ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ЮТУҚЛАРИ КЎРГАЗМАСИДА

ЯНГИ УСУЛ САМАРАСИ

Ишлаб чиқариш қувватларини ошириш, самарадорлигини яхшилашда ишчи ўринларини аттестациялаш тажрибаси кенг оммалаштирилмоқда. Бу усул кам маблағ ва хом ашё сарфлаб, юқори кўрсаткичга эришишнинг энг муҳим омилидир.

Бош павильонда очилган янги тематик кўргазма ҳам ана шу мавзуга қаратилган. Экспозицияда «Ташсельмаш» ҳамда Тошкент трактор заводларига ишчи ўринларини аттестациялаш борасида амалга оширилаётган ишлар турли фотосурат, диограмма, планшетларда ишлаб чиқаришнинг янги усули бўйича меҳнат қилаётган илғор бригадаларнинг иш тажрибаси асосида очиб берилган.

«Ташсельмаш» заводида тўрт йилдирки, ишлаб чиқариш илмий асосда ташкил этилмоқда. Ўтган вақт мобайнида 2835 ишчи ўрни аттестация қилинди. Ишлаб чиқаришнинг қуйи участкаларида меҳнат интизомининг мустаҳкамланганлиги, шарт-шароитларнинг яхшиланганлиги сабабли ўтган йилнинг ўзида 330 ишчи ўрни қисқартирилди. Иқтисодий самарадорлик эса 683 минг сўмни ташкил этди. Беш йилликнинг ўтган тўрт йили мобайнида бу кўрсаткич 1 миллион сўмдан ошиб кетди.

Қ. ЭРДОНОВ.

СПОРТ МАЙДОНЛАРИДА

МУСОБАҚАЛАР, УЧРАШУВЛАР

ШАХМАТ ЯНГИЛИКЛАРИ

19 АВГУСТДА ташкилий комитет раиси П. Н. Демичев раҳбарлигида жаҳон чемпиони А. Карпов ва даъвогар Г. Каспаров ўртасида шахмат тожи учун мусобақа ўтказувчи ташкилий комитетнинг йиғилиши бўлиб ўтди.

Ташкилий комитет матчга тайёргарлик масаласини кўриб чиқди.

Мусобақа Москвада, П. И. Чайковский номли Концерт залида ўтказилади. Мусобақанинг тантанали очилиши 2 сентябрда бўлади. Биринчи партия эса 3 сентябрда ўйналади. Учрашувлар сешанба, пайшанба, шанба кунлари ўтказилади. Кечиктирилган ўйинлар эса чоршанба, жума, якшанбада давом эттирилади. Душанба ўйиндан бўш кун. (ТАСС).

✦ ✦

БОКУДА юз катакли шашка бўйича Бутуниттифоқ турнири ўтказилди. Халқаро гроссмейстер Е. Михайловская 10,5 очко билан ғолиб бўлди. Тошкентлик Озода Аҳмедова ундан ярим очко кам жамғариб, иккинчи ўринни эгаллади.

✦ ✦

ПОЙТАХТИМИЗДА республика шахмат-шашка клуби совринн учун ўтказилаётган халқаро турнир бугун якунланади. Охирги тур олдидан свердловсклик спорт мастерлигига номзод Вячеслав Мансуров 9,5 очко билан пешқадамлик қилаётган эди. Тошкентлик спорт мастери Тоҳир Воҳидов ҳисобида эса 8,5 очко бор.

✦ ✦

ЖАҲОН ЧЕМПИОНАТИГА БОРАДИЛАР

ВАТАНИМИЗ пойтахтида велоспорт бўйича Бутуниттифоқ мусобақалари ўтказилди. Унда муваффақият қозонган спортчилар СССР терма командасига аъзо қилиб олинди. Улар орасида чирчиқлик Фотима Галиуллина ва самарқандлик Наталья Семерухиналар ҳам бор. Энди улар 30 августда Италияда ўтказиладиган жаҳон чемпионатида қатнашадилар.

ҲАР ТЎҒРИДА

КАРДИОЛОГЛАР МУВАФФАҚИЯТИ

◆ ЯПОНИЯДАГИ Фукуока шаҳрининг бир группа кардиологлари ҳатто энг майда қон томирлари ичини ҳам кўриш имконини берадиган эндоскоп яратдилар. Группа раҳбари Ю. Сумиданинг айтишича, бу асбоб ишлатилганда бемор ҳеч қандай оғриқ сезмайди. У киши белидаги артерия орқали киритилади. Унинг диаметри 2,4 миллиметр бўлиб, икки нур ўтказгичлардан иборатдир. Уларнинг бири ёритиш учун, иккинчиси эса оптик қурилмали бўлиб, фотосуратлар олиш учун фойдаланилади. Янги эндоскоп врачларга ҳатто юрак ва бош миянинг энг майда қон томирлари ички деворларини тадқиқ қилиш имконини беради. Ҳозирги вақтда эндоскопни тромбаларни йўқотишда фойдаланиладиган лазер нурини узатиб берувчи яна бир ёритгич билан жиҳозлаш устида иш олиб борилмоқда.

НАПОЛЕОННИНГ СЎНГГИ ХАТОСИ

◆1816 ЙИЛ ўтаётган эди. Муқаддас Елена оролига умрбод бадарға қилинган Франциянинг собиқ императори Наполеон Бонапарт ўзининг яқин дўстидан совға олди. Бу совға доналари фил суяги ва нефритдан ясалган шахмат эди.

Наполеон ҳар куни бу нозик шахмат доналарини қўлига олар ва завқланарди. Кейин эса ўзи билан ўзи ўйнарди. Машҳур маҳбус вафот этганидан сўнг бу шахмат бир неча бор ким ошди савдосида жуда қимматга сотилиб, қўлдан қўлга ўтиб юрди. Фақатгина яқинда энг кейинги эгаси тўсатдан доналар бирининг таги буралиб очилишини, унда оролдан қочишнинг батафсил плани борлигини билиб қолди. Наполеон шу шахмат донасининг тагини очиб, унга қўйилган пландан фойдаланишни хаёлига ҳам келтирмаган эди. Тақдир Наполеон Бонапартни яна бир бор мот қилди, деб ёзади Швецияда чиқадиган «Дагенс нюхетер» газетаси.

КИМ ТЕЗ ГАПИРАДИ?

◆ БУ ЙИЛ ўтказилган лингвистик тадқиқотлар шуни кўрсатдики, французлар ҳар минутда ўрта ҳисоб билан 350 та бўғин талаффуз этишар экан, немислар эса 210 та, Полинезия, Микронезия ва Меланезияда яшовчилар жаҳонда энг секин гапирувчилар экан. Улар ҳар минутда 50 бўғин айтишади.

Шуниси қизиқки, инглизлар ва американиклар турли тезликда гапирар эканлар. Инглизлар ҳар минутда 220 бўғин гапирсалар, американиклар бор-йўғи 150—175 бўғин гапирадилар.

Ер курраси бўйлаб саёҳат қилган инглиз психологи Майкл Арчил жаҳондаги кўпчилик халқларнинг имо-ишора билан гаплашишларини ўрганди. Финлар бир соат давом этган суҳбат чоғида ўрта ҳисобда 1 та имо-ишора, италияликлар 80 та, французлар 120 та, мексикаликлар эса 180 та имо-ишора қилишар экан, деб хабар қилади Бельгияда чиқадиган «Туркуа па» журнали.

(«ПРАВДА» ва «ТРУД» газеталаридан).

Редактор Н. НАСИМОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ГИЛАМНИНГ ШЎХ ЖОЗИБАСИ

Асрлар оша тўқилиб, такомиллашиб келаётган гиламлар бугунги кунда ўзининг чиройли нақшин гуллари ва рангининг жилоси билан харидорларнинг диққатини кенг жалб этмоқда.

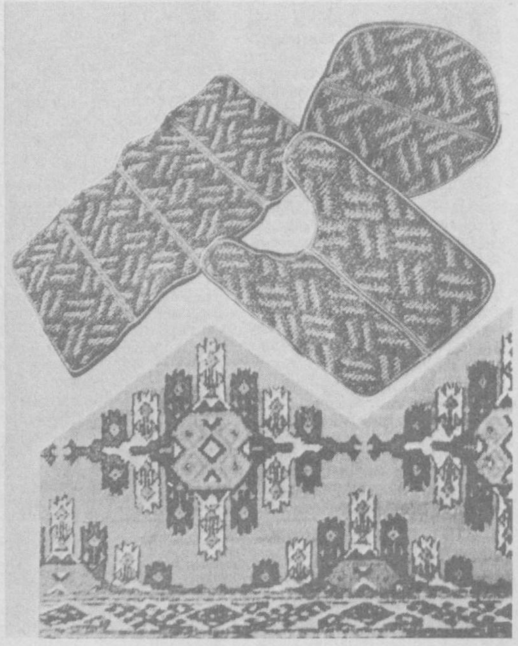

Маҳаллий саноат корхоналарида тайёрлаб чиқарилаётган гиламларнинг хиллари ранг-барангдир.

Булар полга солинадиган ва деворга осиладиган гиламлар, шолчалар, поёндозлар, ихчам болалар гиламчалари ванна ва туалет хоналари учун гиламчалар термасидир.

«УЗМЕСТПРОМ» ИЛМИЙ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ (телефон 76-47-11).

КОСМЕТИКА АВТОМОБИЛЬ УМРИНИ УЗАЙТИРАДИ

АВТОМОБИЛЬ УЧУН КОСМЕТИКА

Автомобиль косметикаси воситаларидан мунтазам ва ўринли фойдаланилса, автомобилнинг умри ҳамиша узаяди. Муболаға қилиб айтганда автомобиль юз йилгача умр кўриши мумкин.

«АВТО» — машинанинг кузовини тозалаш, жилолаш ва консервациялаш учун аталган;

«СМАЗКА ВТВ-1» ВОСИТАСИ машиналардаги манзарали ва бўялмаган металли сиртларни консервациялаш учун ишлатилади, аккумулятор батареяларини чиришдан ҳимоя қилади, машинанинг қулфлари қиш пайтида музлаб қолмаслиги учун суртилади.

ДВИГАТЕЛЛАР ВА ТОРМОЗЛАРНИ ТОЗАЛАГИЧЛАР — двигателлар ва агрегатлардаги сувда эриб кетмайдиган доғларни ва мойларни йўқотиш учун ишлатилади, шунингдек тормозлар ва сцепление деталларидаги доғларни ҳам яхши кетказади.

«УНИСМА-1» — машинанинг деталларидаги занглаш (масалан, занг босиб қолган резбали бирикмаларни бураб бўшатиш ва маҳкамлашни енгиллаштиради)нинг олдини олади, қуриб қолган двигателни ишга туширишни енгиллаштиради, электр ускуналар деталларини чиришдан ҳимоя қилади.

БУ КОСМЕТИКА ВОСИТАЛАРИНИ «УЗБИТПЛАСТИК» ИЛМИЙ-ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИНИНГ 1-ФИРМА МАГАЗИНИДАН

СОТИБ ОЛИШ МУМКИН.

Магазин адреси: Тошкент шаҳри, Ўзбекистон ССР 50 йиллиги кўчаси, 24-уй. (Телефон 44-50-30).

Баҳоси — 83 тийиндан 1 сўм 50 тийингача.

«УЗБИТПЛАСТИК» ИЛМИЙ-ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИНИНГ 1-ФИРМА МАГАЗИНИ.
«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ (телефон 45-37-27).

ОБУНА БЎЛДИНГИЗМИ?

ҲУРМАТЛИ ГАЗЕТХОНЛАР!

1 августдан 1986 йил газета ва журналлари учун обуна бошланганлигидан хабардорсиз, албатта. Янги йилнинг дастлабки куниданоқ хонадонингизга «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» газетаси бориб туришини истасангиз шу кунларда унга обуна бўлишни унутманг. Бунинг учун «Союзпечать» агентликларига ёки иш жойингиздаги, ўқув юрти ва турар-жойингиздаги жамоатчи матбуот тарқатувчиларга мурожаат қилсангиз бас. Улар сизни келаси йил матбуоти учун обуна қилиб қўйишади, 1 ноябрдан обуна бўлганларга эса газета 1986 йил февралидан бошлаб етказиб берилади.

«Тошкент ҳақиқати»га обуна исталган муддат учун чекланмаган миқдорда қабул қилинади.

Газетанинг ОБУНА БАҲОСИ:
бир йилга—6 сўм 60 тийин,
олти ойга—3 сўм 30 тийин.

ТВ

БУГУН

МТ I

9.00 «Время».
9.40 «Ҳайвонот оламида».
10.40 Фильм-концерт.
11.20 «Мен кўлмакдан сакраб ўтишни биламан». Телевизион бадиий фильм. 7-серия.
12.10 ва 15.00 Янгиликлар.
15.20 Илмий-оммабоп фильм.
15.40 Поэзия. Т. Шевченко.
16.15 Орган куйларидан концерт.
17.05 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
17.50 Румыния телевидениесининг программаси.
18.45 «Агросаноат комплекси: муаммолар ва истиқболлар». 3-кўрсатув.
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 «Инсон ва қонун».
20.00 Ҳужжатли фильм.
20.35 «Мен кўлмакдан сакраб ўтишни биламан». Телевизион бадиий фильм премьераси. 8-серия.
21.30 «Время».
22.05 «Интернационал шеърият кечаси». Танаффус пайтида (22.55) — «Дунё воқеалари».

МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.20 Ҳужжатли фильм.
9.30 «Мен чегарада хизмат қиламан». Бадиий фильм.
10.50 «Биз билан бирга, худди биздек, биздан ҳам яхшироқ бажар».
11.50 Ўзбекистон бадиий коллективларининг концерти.
12.15 «Тентак Иван мўъжиза излагани ҳақида». Бадиий фильм (субтитр билан).
13.35 Испан тили.
14.05 Н. Шаховская чалади (виолончель).
14.20 Драматургия ва театр. «Мен, Бомарше». 1-кўрсатув.
15.20 «Қишлоқ янгиликлари».
16.20—18.30 Янгиликлар.
18.45 Ҳужжатли фильм.
19.05 «Камалак» халқ ижодиёти телепрограммаларининг VI Халқаро фестивали.
19.25 «Шахмат мактаби».
19.55 «Нафосат манбаларига».
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.45 Ритмик гимнастика.
21.15 Телефильм.
21.30 «Время».
22.05 «Запасдаги вариант». Телевизион бадиий фильм премьераси (Румыния).

УзТВ I

7.30 Ритмик гимнастика.
7.50 Ҳужжатли фильм.
8.05 Мультфильмлар.
8.30 «Ахборот».
8.50 Телефильм.
18.15 Янгиликлар.
18.30 Россияда 1905—1907 йиллардаги революциянинг 80 йиллигига. «Улуғ Октябрнинг бош репетицияси».
19.00 «Ахборот» (рус.).
19.15 «Ғалла—ризқу рўзимиз».
19.30 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Пахтакор» — «Крылья Советов» (Куйбишев). «Пахтакор» Марказий стадионидан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида — «Ахборот».
21.15 Телефильм.
21.30 Москва «Время».
22.05 «Кино оламида».
23.25 Кўрсатувлар программаси.

УзТВ II

9.00—16.20 МТ II.
18.05 Кўрсатувлар программаси.
18.10 Ҳужжатли фильм.
19.00 «Пойтахтимиз меҳмонлари».
19.40 Телефильм.
20.00 Тошкент янгиликлари.
20.20 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Фестиваль садоси».
21.05 «Янги ўқув йили арафасида».
21.30 МТ II.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ / "Ташкентская правда" /

ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ОБКОМА КОММУНИСТИЧЕСКОЙ ПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА И ОБЛАСТНОГО СОВЕТА НАРОДНЫХ ДЕПУТАТОВ

БИЗНИНГ АДРЕС: 700047, ТОШКЕНТ ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32

Редактор қабулхонаси—325351; редактор ўринбосарлари— 335885; 325747, 337916, 325748; масъул секретарь—334808, 325353; секретариат—325750. БЎЛИМЛАР: партия турмуши— 325778; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 337010, 325749; қишлоқ хўжалиги—325647; пропаганда —325553; совет қурилиши—325645; маданият —325767; ахборот ва спорт —337010, 325733; хатлар ва оммавий ишлар—334048, 325354; фельетонлар ҳамда ҳарбий ватанпарварлик —325556; редакция бўйича тунги навбатчи —334808, 325353.